

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnitvni prejem:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v priložju levo), telefon št. 34.

Izloži vank dan vsakega izdajatelja in posrednika.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravitelju naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročilne se ne opla.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravitelju (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Na krivih potih.

Dunaj, 4. maja.

V parlamentu se je danes popoldne sestala konferenca klubovih načelnikov. Precejšnje število poslancev vseh strank je prislo na Dunaj, da prisostvuje rezultatu akcije, katere je bila započeta v svrhu obnovljenja delazmožnosti parlamenta. Mi smo se o tej akciji od vsega začetka pesimistično izražali. Konstatirali smo, da sta ustavnost in pa Stürgkhov sistem dva nezdružljiva pojma; vlada noče parlamenta in se čuti tako varno, tako trdno, da se ne boji največjih ustavolomnosti in da si upa z vso konsekvenco zasledovati svoj veliki cilj: zmago absolutističnega principa nad ustavnim. — Grof Stürgkh se ni zaračunal v svoji sodbi o moralnih kvaliteta našega parlamenta. Večina parlamentarnih strank mu slepo služi, mu daje pri celem njegovem poslovanju in nehanju potuho, da, ga navzlic njegovim ustavolomstvom, navzlic očito kaznemu njegovemu zaničevanju parlamentarizma, odkrito podpira. Tu pa tam kak protest, kak oster članek v listih, kaka pritožba o neustavnem stanju, toda nikjer dejanja. Avstrijski parlament — vsak posamezen izmed njegovih članov — poslancev ve to prav dobro — je od vlade obsojen na smrt, toda ne na naglo in rešilno, temveč na počasno, mučno, na smrt po dolgi bolezni, katere naj zastupi tudi potomec sedanje zbornice, razje, na kratko rečeno, idejo sovladavanja ljudstva. Še imajo poslanci svoje mandate, ki jim dajejo pravico in nalagajo dolžnost, nastopiti z vso energijo v obrano demokratičnosti in ustavnosti države. Današnja konferenca parlamentarnih načelnikov dokazuje, kako globoko je padla politična misel naših v krogih, katerim je izročena v gojenje in obrambo. Ob uri konferenca še traja. Navzlic temu moremo trditi že vnaprej, da bodo današnja posvetovanja ostala brezuspešna in da bo vlada odšla kot zmagovalka iz dvorane. In sicer tudi v slučaju, da bi se med Čehi in Nemci res pričela kaka nova kompromisna pogajanja. Morda ravno zaradi tega.

Konferenca klubovih načelnikov se namreč ni prav nič potrudila prodreti do same korenine sedanje ustavne krize, temveč se peča z vprašanjem, ki je sicer veliko in važno, ki pa ni odločilno in ni glavno.

Vprašanje je: ali hočejo parlamentarne stranke, da se vzpostavi v Avstriji zopet ustava, in sicer vzpostavi popolnoma in brez pridržka, ali ne. Ako stranke to hočejo, potem je samo ob sebi umevno, da se mora končno enkrat tudi reparirati ustavolomstvo, zagrešeno na Češkem, kajti ista ustava, ki nam je zajamčila konstitucionalizem za celo državo, zajamčila je tudi ustavnost v posameznih deželah. Parlamentarizem se ne da reševati samo na Dunaju, za pravice ljudstva se ne da uspešno delovati z bojem proti § 14. in proti absolutističnemu režimu v državi, ako se istočasno pripušča ravno ta absolutistični režim v enem ali drugem delu države. Tak boj je neodkritosrčen, je hinavski in je — brezuspešen. Ako torej parlamentarne stranke zahtevajo vzpostavitev ustave, morajo zahtevati ne le takojšnje sklicanje državnega zbora, temveč tudi obnovitev zakonitih razmer na Češkem. Z drugimi besedami povedano: obstoječa politična kriza se ne da reducirati na vprašanje češko-nemškega spora.

Navzlic temu se je konferenca parlamentarnih načelnikov že kar a principio postavila na to stališče in cela debata se suče le okoli vprašanja, za katero ceno bi bili Čehi pripravljeni opustiti svojo obstrukcijo in kaj bi bili Nemci voljni koncedirati. Cela država je torej sedaj udeležena na češko - nemškem sporu in igra statista pri politični borbi teh dveh narodov. Ostali narodi pa za tako vlogo nimajo niti polklica, niti veselja. Mi imamo dovolj svojih zadev in svojih velikih vprašanj, katere ne moremo podrediti vprašanju, ali sta gospod Wolf in Pacher pripravljena, skleniti s Čehi mir, ali ne.

Konferenca parlamentarnih načelnikov se ni postavila na stališče, da treba zahtevati brezpogojno reparacijo vseh ustavolomnosti, ki jih ima Stürgkhov sistem na vesti in zaradi tega ne more današnje posvetovanje roditi nikakega definitivnega rezultata, ki bi nas podkrepil v

nadi, da se bližamo koncu sedanjega političnega režima.

H konferenci se je zbralo v budgetni dvorani dokaj poslancev. Za Čeha so navzoči poslanci: dr. Kramář, Choc in Staněk; za Jugoslovane dr. Baljak in Korošec. Konferenci prisostvujeta tudi ministrski predsednik grof Stürgkh in vodja finančnega ministrstva baron Engel. Po kratkem in ne baš preoriginalnem pozivu zborničnega predsednika Sylvestra, da naj stranke omogočijo novo zasedanje državnega zbora, se je pričela debata, ki se je tako zasukala na češko - nemško polje. V imenu socialnih demokratov je stavil poslanec Seitz predlog, da se stranke izrečejo za takojšnje sklicanje državnega zbora. Poslanec Seitz se je postavil na pravilno stališče, da se ustavno stanje ne da vzpostaviti brez novih volitev v češki deželni zbor in konstituiranja tega deželnega zbora. Češki zastopniki: Staněk, Choc in Kramář so zavzemali v svojih izjavah znano stališče, ki je označeno v stavku: »Brez deželnega zbora ni parlamenta.« Voditelj nemških poslancev s Češkega poslanec Pacher je zopet odklanjal vsako »koncesijo« Čehom ter se izjavil proti razpisu novih volitev za češki deželni zbor. Predsednik Poljskega kluba dr. Leo, je zopet za to, da se naj Čehi in Nemci najprvo med seboj »pomenijo«, ne da bi se drugi v to zadevo vmešavali. To je bila tudi dobra karta za grofa Stürgkha, ki je proglasil, da smatra redno delovanje državnega zbora toliko časa za nemogoče, dokler se ne sporazumejo Čehi in Nemci. On je za to, da »se apelira« na patrijotičnost ali kaj obeh narodov itd. Popolna pasivnost ministrskega predsednika je le nekoliko osupnila. Poslanec Korošec je dobro poudaril, da je postopanje vlade v češko - nemškem sporu popolnoma drugačno, kakor pa svoj čas v poljsko - rusinskem in je tudi opozoril, da se giblje cela debata v nekoliko napačni smeri. Ako že postavljamo »vprašanja«, potem je treba opozoriti na dejstvo, da eksistira tudi jugoslovansko, ki je enako nujno in važno, kakor češko - nemško. Malo pozno je naznanil dr. Korošec, da se bodo jugoslovanski poslanci postavi-

li z radikalnimi Čehi v eno vrsto, dokler ne bodo urejene vsaj nekatere najnujnejše točke jugoslovanskega vprašanja, zlasti pa dokler ne odpravi država protislovanske anarhije na Koroškem. V dobi, ko državni zbor ne zbora, se podobne napovedi sicer zelo po ceni . . .

Nekateri govorniki so povedali ministrskemu predsedniku par zaslužnih resnic — toda povečini so bili to zastopniki manjših skupin, ki ne prihajajo odločilno v poštev.

Konferenca se je končala šele zvečer, a brez jasnega in določnega uspeha.

Bolezen našega cesarja.

Včerajšnji dan je bilo cesarjevo zdravstveno stanje boljše, kakor je bilo pričakovati po zadnji precej nemirni noči. Cesar je vstal ob navadni uri in je opravljal svoje delo, kakor po navadi. Kljub temu, da ga je bil ponoči kašelj precej mučil, je bil cesar popolnoma čvrst in ni bilo na njem opaziti nič utrujenosti. Vsled mrzlega vetra in slabega vremena ni bilo mogoče, da bi se bil cesar sprehajal v mali galeriji pri odprtih oknih, pač pa tudi tega svojega sprehoda ni opustil. Čez dan je kašelj nekoliko ponehal izbljuvanje pa je bilo obilno. Okolica cesarjeve je popolnoma zadovoljna s cesarjevim zdravstvenim stanjem. Če bo nastopilo boljše vreme, bo katar najbrže hitreje ponehal. Tudi še v večernih urah je bil cesar popolnoma čil in dobro razpoložen. Ob 7. zvečer sta cesarja, kakor vedno v zadnjem času, preiskala zdravnika dr. Kerzl in profesor Ortner.

Nemčija o svojem mednarodnem stališču.

V očitno inspiriranem članku piše »Kölnische Zeitung« o Nemčiji in njenem mednarodnem stališču sledeče: Da ne delamo pustolovske politike, ki stavi vse na eno karto, je samo ob sebi umljivo. Ravno tako pa računata resna državniška umetnost inozemstva s tem, da se ne damo

več odstraniti od gospodarskega tekmovanja. To je pokazal enkrat za vselej Maroko. Od takrat smo vstopili v čas brezspornih pogajanj, da si zajamčimo gospodarsko - kulturno okolišje za naše delovanje. Taka pogajanja so se vršila z Angleško in Francosko. V azijski Turčiji sta se Angleška in Francoska sporazumeli z nami in našimi zavezniki glede omejitev naših gospodarskih težej. Z Angleško so se vršila pogajanja zaradi kolonialnih vprašanj v srednji Afriki. Sploh se zdi, da je prenehala dolga perijoda nemško - angleške nezaupnosti in da je nastopilo razmerje, kakršno vlada med dobrimi trgovci, ki vedo, da morejo delati pri pametnem medsebojnem sporazumu dobre kupčije. Postopanje Angleške ves čas balkanske krize je pokazalo, da ji narekujejo najvažnejši interesi, da po možnosti sodeluje pri odstranitvi vsega, kar bi motilo evropski mir. Tudi dejstvo, da se Angleška protivi izpremenitvi kaj na ustroju trojnega sporazuma, kaže, da se hoče Angleška izogniti vsemu, kar bi evropsko ravnotežje motilo.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

O bojih pri Veracruzu poročajo, da so hoteli Mehikanci pri Waterplantu odrezati Amerikancem in mestu Veracruz vodovod. Amerikanci so zahtevali ojačenja, ker pa se je izkazalo, da ne pride do večjega boja, so ojačenja zopet odposlali. »Corriere della sera« poroča o tem boju v soglasju z zgorajšnjimi vestmi iz Washingtona, sledeče: Grozeči boj med vojsko Zedinjenih držav in Mehikanci se je reducirala samo na par strelav. Oddelek kakih 500 Mehikancev se je približal z belo zastavo ameriškim predstražam ter zahteval, da naj Amerikanci tekoma 10 minut prepuste Mehikancem vodovod, sicer bi ti ameriške pozicije napadli. Major Bussell, poveljnik ameriških čet, je zahteval vsled te grožnje ojačenja ter je izdal vojakom povelje, da smejo odgovarjati samo na provokacije Mehikancev. Dobil je sedem stotnih in dve bateriji ojačenja, kate-

LISTEK.

Kolokotronij.

(Dalje.)

II.

Ne rečem, da se nisi hudo spremenil v teh mnogih letih, spoznal pa sem te koj. Poleg obraza, oči, glasu in hoje ima človek še prav posebno znamenje, ki ga razodeva že izdaleč. Duša se pozdravi z dušo, predno se oko začudi očesu.

Debelejši si, težji in nerodnejši, skoraj zavaljen. Tvoja lica so tolsta in okrogla, nad čelom se prikazuje svetla pleša, za silo pokrita z redkimi kodri, z ostanki nepočesane, kuštrave mladosti. Zaspane so tvoje oči, nasičene in napojene; tvoj glas je cmokast in lenoben, kakor z mastjo polit. Kadar se napraviš, da bi pokusil vino, objameš čašo z vsemi peterimi kratkimi, nabrekli prsti, vzdigneš jo previdno, zamižiš, piješ važno v dolgih, preudarjenih požirkih, nato si obližeš mokra ustna ter tleskneš z jezikom: »Njā . . . njā!« . . . Ne rečem, da se nisi hudo spremenil, Kolokotronij!

»Prav nič mi ni žal tistih rekovnjaških časov, ki jim pravijo navdušena, idealov polna mladost; prav

nič! Pameten človek se nikoli ne joka zaradi neumnosti, ki jih je bil storil sam. Kolikor več jih je bilo in kolikor tehtnejših, toliko manj mi jih je treba delati kasneje. Zakaj zdi se mi, da je odmerjena že od začetka vsakemu človeku natanka mera; ta golta zduškoma, oni srebile; obadva pa si nasičena in zadovoljna odpočijeta v perncah, kadar sta pri kraju s svojo mero.«

In vse tvoje sveto poslanstvo, mladi Kolokotronij, je bila mera neumnosti, ki si jo goltal zduškoma?

»Neumnost je za tisto početje zares neusmiljena in nevaležna beseda. Tak je človek: trga jabolko z drevesa spoznavajo, na korenino pa stopi z blatnim čevljem. Ko bi nikoli v srcu ne bil nosil visokih misli, kako bi vedel, da škodijo zdravju? . . . Mlad človek se jezi nad krivico, sebičnostjo, nizkotnostjo in hinavščino. Jezi se zategadelj, ker še ne ve, da je riba, ki je ustvarjena, da živi v vodi. Naša voda je krivica, sebičnost, nizkotnost, hinavščina in kar je še drugih nelepih besed za eno samo nelepgo stvar, za človeško naravo: bele pene, ki se časih prijazno zaiskre v pisani mavrici, imenujemo ideale in vemo, da so pene. Nelepa stvar, sem rekel, da je človeška narava z vsemi svojimi pridevki; pogledal sem jo bil za hip z očmi tistega Kolokotronija, ki je bil. Zakaj počutim se v tej vodi popolnoma dobro in ne moti me, da je mokra. Mislim, da bi bila senti-

mentalna riba smešno bitje. Če kdo vendarle trdi, da je sentimentalna riba, ve sam in vemo vsi, da je hinavsko. Najbolj prijetno je namreč, da smo si enaki med enakimi in da nam je hinavščina gola zabava, radovoljna maškara. Časih pljusne kdo iznad vode in vrže proti solncu visoke pene samih pisanih idealov; tudi to je prav lepa zabava; prešerni skakač se koj nato spusti globoko v dno, da si oddahne. Zgodi se pač, da se malo sporedeemo in spoprimeemo, ali tudi to se zgodi le kar tako, za kratek čas, da se malo razmahneemo in da se preveč ne usmradimo. Drugače živimo lepo mirno in se debelimo, dokler nas Bog rejenih in podloženih ne pokliče k sebi.«

Zares si bil nekoč dolg in košččen, Kolokotronij, zdaj si kratek in okrogel! Zares si rejen, nasičen in napojen; nekoč si sedel trepetajoč v nezakurjeni izbi in nisi imel skodelice čaja. Ali se nikoli ne spomniš tistih časov, ko si se smejal brezskrbno ter prešerno otresal rameni, kadar so ti padali neusmiljeni udarci na ubogo posvetno lupino?

»Kako sladka, kako ognjevit je ta kapljica, če pomislim na daljne dni, ko mi je bila nedosegljiva! Obilna žalost bo z obilnim veseljem poplačana; to je šolski nauk in moder je, kakor so modri in veljavni vsi šolski nauki. Trpljenje daje bogate obresti, le potrebno je, da je glavniča previdno in ob pravem času nalože-

na. Nekateri med nami — povečino — so tisti, ki se delajo časih sentimentalne ribe — žive edinole od mučeništva, ki so ga bili morda nekoč res pretrpeli, ali se jim je le sanjalo, ali pa so si bili vso bridko žalost kar nalepen izmislili. Jaz se ne baham z mučeništvom. Spomin na mladostne bolečine in bridkosti mi le podžiga tek, sladi pijačo in lajša prebavo. Tudi to so obresti, ki ni, da bi jih človek zametal. Ali to je bilo samo zasluženje lupine za udarce, ki so leteli nanjo; vse hujše je bilo trpljenje Kolokotronija pod lupino, zato je tolikanj večje njegovo plačilo. Ko bi nikoli ne bil okusil groze ob krivici, studa ob nizkotnosti, zaničevanja do hinavščine in sovražstva do sebičnosti, bi nikoli ne mogel tako mirno spati pod toplo odejo teh naglavnih grehov. Zakaj iz groze, studa, zaničevanja in sovražstva sem zadobil koristni nauk, da je ta odeja naglavnih grehov še najbolj varna ter najbolj primerna za bitje, ki mu pravimo človek in ne sentimentalna riba!«

Nič več sanj! Toda srce je prostrano polje; hodi devetkrat požeto, tam kje ob razoru še stoji pozabljen klas, se še skriva cvet. Domisli se, Kolokotronij, tistega večera, ko si bil sam in žalosten in je bil izkušnjavec pri tebi! Snežinke so nalezavale zunaj; lastavice, bežne misli, so letele na jug, frigate tam splešene ob razsvetljenem oknu. Pogled v razor, Kolokotronij, pogled v razor!

»In vse, kar je bilo kdaj lepega, toplega, mehkega, sladkega, je zadošlo v spominu čisto drugačno podobno, drugo obliko, drugo luč. Vse je nekje daleč, zad za gorami. Mila pesem je, ki gane človeka skoraj do solz, kadar jo posluša, ali kadar jo sam zapoje ob pozni večerni uri in ob kozarcu vina.«

Bog s teboj, Kolokotronij! Glej, steklenica je prazna in blizu je že polnoč. Pojdi in varuj se izkušnjavca; kajti zgodi se, da napade samotnega človeka na cesti izza ogle, da mu pride naproti na temnih stopnjicah, da se ponoči priplazi naskrivaj izpod postelje ter ga spečega zgrabi za vrat!

Počasi, z odprto suknjo stopaš po prazni ulici; nočni hlad ti prijetno boža razpaljena lica. Temnomodro, visoko nebo je vsečez posuto z belimi zvezdami; ti jih ne vidiš. Odkleneš hišna vrata, prižgeš v veži svečo, sopeš težko po strmih stopnjicah. In stopiš zehaje v svojo izbo.

Kaj ti je seglo mahoma grenkega v dušo? Samotna je izba, tiha in zatohla; svetloba sveče bega nemirno po stenah, lovi se s sencami. Na postelji spi žena; usta so napol odprta, lica zardela, črni lasje se mrežijo razpletjeni po golih ramah in po vzglavju. Poleg nje spi otrok, tvoj sin, napol razgaljen, z obrazom v blazino zakopan; še v spanju se ga mati oklepa z levico krog drobnega života. Obadva smrčita narahlo;

rega pa ni več potreboval, ker so oddali Mehikanci samo nekaj streliv iz prav velike daljave, nakar so se umaknili. Kljub temu so Amerikanci mnenja, da bo general Mas poslal splošen napad na ameriške posadice.

Pri Tampicu počiva orodje. Mehikanske zvezne čete in vstaji pri Tampicu so baje sklenili premirje. Tudi sta dala predsednik Huerta in general Carranza oficijalno zagotovilo, da bosta v slučaju boja priznala petrolejskim vrelcem v okolici Tampica. Vest o premirju med vstajši in zveznimi četami se povsem ne potrjuje. Dasiravno počivajo sovražnosti že nekaj dni, vendar o kakem premirju ni govora. Vodia vstajšev Carranza namreč je baje odklonil podpisati tridnevno premirje in zdi se, da hočejo vstajši izkoristiti vojne uspehe zadnjih tednov. Svoj sklep, da ne podpiše premirja s Huertovimi četami, je Carranza naznanil tudi v Washingtonu. V tem svojem sporočilu pravi Carranza, da bi imel od takega premirja edino Huerta dobiček. Kljub temu pa, da premirje ni podpisano, počivajo sedaj takozvane vojne operacije.

Amerikanski konzul v Manzanillo ob pacifični obali Mehike, Staden, je dospel z 250 ubežniki na parniku »Leonora« v San Diego v Kaliforniji. Konzul pravi, da so imeli le 48 ur časa, da so zapustili mesto. Angleški in nemški konzul v okraju Colima sta rešila mnogo Amerikancev. V Manzanillo so Mehikanci prisilili tudi norveškega konzula, da je zbežal na parnik »Leonora«. V Manzanillo je baje zletel v zrak mehiškanski parnik »Luella«, ki je bil zadol ob mino, položeno, da bi razbila ameriško križarko »Raleigh«.

V mestu Mehiki samem vlada precejšen mir, samo okolica predsednika Huerta je razburjena in nervozna. Huerta se neprestano boji pred komploti. Izgubil je vso avtoriteto. Huerta je tako nervozen, da prebije cele noči v avtomobilu, ki vozi z velikansko hitrostjo po ulicah mesta. Če ne bo prišlo kmalu do kakšne ugodne rešitve, je strašen konec neizogibnih. Vojaske priprave za obrambo glavnega mesta pred napadi vstajšev, se mrzlično nadaljujejo. Zdi se, da računati tudi Huerta že s tem, da bo moral pobegniti, to pa tem bolj, ker se je postavila skoro vsa mehiška vojska na stran generala Blanqueta in zahteva sporazum z vstajši.

Stajersko.

Iz Trbovelj. Na notico v sobotnem »Narodu« moramo z zadovoljstvom slediti konstatirani, kar osvetljuje skrb našega župana gosp. Gustav Voduška za sanitarne razmere ob sedanjem žalostnem času opasne škrlatice. Gospod župan je zahteval že pred tednom od sanitarnih oblasti zatvoritev trboveljskih šol. A uradni zdravnik, ki je sedaj tukaj nalašč zaradi nalezljive bolezni, se je protivil temu, češ, da se lažje izsledijo slučajni bolniki po šoloobiskujočih učencih, ker so nekateri starši toliko nespametni, da zakrivajo bolezen, ker nočejo otrok pustiti v izolirnico. Le energičnemu koraku g. župana se imamo zahvaliti, da so sedaj šole zaprte za dobo 14 dni. Zahteval je odločno od okrajnega glavarstva, da se vse šole v Trbovljah kontum-

enakomerno. Kam strmiš, kaj ti je bilo grenkega seglo v dušo? Prikazala se je bila tam v kotu ogromna senca, brezoblična, odurna; testena potvora, prelivajoča se spolzko nase in čez robove, nobenemu živemu bitju podobna. Kam strmiš, Kolokotronij? Tam je ogledalo.

Tvoja ustna so nabrekli in trepečejo; tvoje oči so zakrčevale, ne od pijače in ne od zasanosti. Kaj ti je storil ubogi čevlji, da si ga treščil ob duri? Kaj ti je storila nedolžna, tolstá pest, da si udaril z njo ob mramorne mize rob? Kaj ti je storila porcelanasta vaza, da si jo zalučil v okno, tako da so se vse križem razsule cvetice in je zdrobljeno steklo zažvenketalo na tla?

Otrok je vztrepetal ter zaječal v spanju. Žena se je vzbudila, vzdignila se prestrašena, oprla se z rokama ob vzglavje, buljila s širokimi očmi.

»Kaj je? Kaj se je zgodilo?«

Tvoj glas, Kolokotronij, je hripav in hudoben.

»Zakaj ni ta ura tam navita? Zakaj nočoi spet ni navita?«

Žena trepeče in se čudi: groza ji je bila odpihnila rdečico z lic.

»Saj je navita!«

»Pusti me na miru! Pusti me na miru!«

Planeš v posteljo, odeneš se preko pleše, zakriješ se, da bi se skril.

Ah, Kolokotronij!

(Konec melodije.)

cirajo, kar se je tudi zgodilo. Naj g. župan sprejme naše priznanje. Odločen korak v takih težavah zadnjih več tednov pri gospodski, kakor pa isto neodločno čenčanje. — Starši.

Iz Celja. V nedeljo popoldne se je vršil v vrtnem salonu »pri belem volu« običajni letni občni zbor Kmečke Zveze. Udeležilo se ga je kakih 250 ljudi; polovica je bila kmetov in duhovnikov, ostalo ženske in moška mladina, člani znanih mladeniških zvez. Na nedeljo, ko je največje romanje k Sv. Jožetu nad Celjem, bi si človek tako zborovanje veličastno predstavljati. Duhovniki so se porazdelili med udeleženci in jih vspehobujali k živju - klicem in pritrjevanju. Glavno besedo so imeli »kmetje« dr. Brejc, dr. Verstovšek in dr. Korošec. Prvi je ponavljal že stare klerikalne fraze o reševanju koroških Slovencev, drugi je jamral nad novimi davki (da klerikalci Nemcem in vladi na ljubo v Gradcu in na Dunaju za vsak davek glasujejo, je pozabil povedati), dr. Korošec pa je pripovedoval zbranim ovčicam, da je liberalne stranke konec in da se začne sedaj in da za spodnještajerske Slovence zlati časi. (Želimo kot dobri ljudje spoštovanemu mariborskemu kaplanu, da bi ga ne zadelo kako neprijetno presenečenje. Op. ur.) Druge nesreče ni bilo.

Delavsko podporno društvo v Celju je imelo v nedeljo 3. maja svoj občni zbor, združen z majniško slavnostjo, pri Confidentiju na Zavodni. Iz letnega poročila posnemamo, da je šlo društvo v preteklem poslovnem letu 243 članov in znaša čisto njegovo premoženje sedaj 3083 K. Knjižnica, nameščena v gostilni »pri mestu Gradcu«, šteje 400 zvezkov; izposodilo se je 800 knjig. Društveni tamburaški in pevski zbor sta pridno delovala; nastopila sta pri celi vrsti društvenih in drugih slov. prireditvah v Celju. Pri volitvah v društveni odbor je dosedanjim marljivim predsednikom Nace Založnik izjavil, da nove izvolitve ne sprejme. Na to je bil za predsednika izvoljen Gobec, za odbornike Kogej, Kramar, Panher, Pušnik, Rebek, Viher, Zagorčnik in Žagar. Strojovni tajnik narodne delavske organizacije v Trstu Brandner je v zanimivem govoru razpravljal o potrebi slovenske delavske organizacije na Stajerskem. Dež. posl. dr. Kukovec je govoril o razmerah v celjski okrajni bolnišnici blagajni, kjer so pripravili celjski nemškutarji slovenske delavce ob vse pravice. Končno se je razvila prav živahna domača zabava.

Iz Gaberja pri Celju. Celjski zdravnik dr. Schwab si je nadel nalogo izobraziti moštvo tukajšnjega slovenskega gasilnega društva za izdatno prvo pomoč pri neizgledih. V soboto je imel v Sokolskem domu prvo predavanje; sledi jih še kakih pet. Obisk pa bi bil lahko boljši ko se je opazil zadnjič.

V Silvici nad Celjem so bili pri občinskih volitvah izvoljeni v 1. in 3. razredu naprednjaki, v 2. pa polovica naprednjakov in polovica klerikalcev. Občina ostane tedaj v naprednih rokah.

Iz Vuzenice nam pišejo: Z velikim zanimanjem beremo v »Slov. Narodu« novice o narodnih bojih v naši trški občini in sploh v Dravski dolini. Poudariti pa bi bilo treba eno: v naše narodno delo bi moralo priti več sistema, še več živahnosti in to bi se doseglo z ustanovitvijo dobrega političnega društva. V okraju imamo precejšnje število zavednih mož, ti bi tako društvo lahko vodili. Na delo!

Iz Laškega trga. Na tukajšnjo slovensko šolo je prišla za učiteljico nemškutarica Friderika Zechner iz Dobove pri Brežicah. Stajerski deželni šolski svet je s tem imenovanjem znova pokazal, kako zelo omalovažuje narodne zahteve spodnještajerskih Slovencev. Spodnještajerski Nemci stoji na stališču, da ne sme na nobeni nemški šoli podučevati slovenska učiteljska moč. — Temu stališču je dalo še nedavno nemško politično društvo v Mariboru jasnega izraza. In temu stališču se je pridružil tudi stajerski šolski svet, ko je n. pr. popolnoma prezrl terno ormoškega okrajnega šolskega sveta glede nadučiteljskega mesta in imenoval izven terne okr. šolskega sveta Nemca za nadučitelja, češ, da nikakor ne more biti Slovenec na takem zavodu nadučitelj. Radovedni smo, kako se bode obnašal štaj. dež. šolski svet glede nadučiteljskega mesta na ptujski okoliški šoli? Kar velja za nemško šolo v Ormožu, mora veljati tudi za slovensko šolo v Ptuj. In isto bi moralo veljati tudi za Laški trg. Tam kakor v Ptuj in Slov. Bistrici, kjer gre istotako za imenovanje ene učiteljske moči na slovenski šoli, je okrajni šolski svet vsled zastarelih volilnih privilegijev v okrajnih zastopih nemškutarjski. On ne reprezentira večine prebivalstva v

okraju, da deželni šolski svet ga vpoštevata drugače kot to dela pri slovenskih okrajnih šolskih svetih. To je očividna pristranost in postopanje v škodo slovenskega šolstva ter prebivalstva; proti takemu postopanju je treba kar najostreje protestirati.

Iz Kranjske. Somiljeniki iz Buč pripovedujejo, kako veselost je vzbudilo tam bombastično poročilo klerikalnega časopisa o dr. Jankovičevem shodu. Resnica je ta, da je prišlo na shod komaj 20 ljudi in da ni bilo med poslušalci niti najmanj kakšnega navdušenja in hvaležnosti. Ljudje so večinih dr. Jankovičevih sladkih besed in objubiti siti. Ako bi se kdo energično lotil političnega dela, bi se dalo tudi v našem okraju veliko opraviti.

Železniški postajenačelnik kot agent za Südmarko. Na vsak način hočejo Nemci spraviti vso mariborsko okolico v svoje roke. Deloma se jim je to že posrečilo, zato pa tem hujše pritiskajo v slovenskih okoliških občinah. V Limbušu pri Mariboru jim pripravljata dva razkosevalec kmetij, zloglasni Braunigg. V sosedni občini Bistrica - Laznica pa se poslužuje Südmarka kot agenta postajenačelnika Modereggerja. Ta mož se trudi na vse mogoče načine pridobiti v bistriški občini nemško večino. Kako Nemci delujejo v podrobnem delu, svedoči sledeče pismo, ki je od vodstva »Südmarke« pisano postajenačelniku g. N. Modereggerju, dne 6. avgusta l. l. — Sehr geehrter Herr! Wie ich sowohl vom Herrn Oberlehrer Hallecker als auch vom H. Wisura (Nemci na svojih posestvih vsakega uslužbenca porabijo v agitatorske namene, ta Wisura je bil hlapec pri nemškem posestniku Bibusa.) zu meiner lebhaften Freude erfahren habe, sind Sie nebst einigen wenigen Getreuen eifrig bemüht, das Deutschtum in Feistritz zu erhalten und zu kräftigen, was vor allem auf zweifache Weise möglich ist; durch Errichtung einer deutschen Schule und durch Besiedlung. Was letzte Frage anbelangt, so wäre nunmehr eine Möglichkeit gegeben, bei verhältnismässig geringen Aufwand an Mitteln bedeutende Erfolge zu erzielen und zwar durch Errichtung billiger, hübscher und zweckmässiger Wohnungshäuschen wie es u. a. die Beckerschen Eifelblockhäuser, die heute im Deutschen Reiche sich schon einer weiten Verbreitung erfreuen, sind. Der nationale Wichtigkeit halber habe ich vor kurzem die Vertretung des Unternehmens übernommen, — bereits 3 auf Grund mehrjähriger Erfahrung (als deutscher Schulvereinsarbeiter 2 1/2 Jahre Besiedlungsbeamter der Südmark) habe die Überzeugung gewonnen dass in hübschen und gesunden Sprachgrenzgegenden, wie wir sie vor allem in Südsteiermark vorfinden noch hunderte von deutschen Familien, die ein neues Haus nicht erschwingen können, angesiedelt werden könnten und zwar vor allem kleine Leute mit einigen Ersparnissen z. B. Pensionisten, Rentner u. dgl. statt in teuren ungesunden Stadtwohnungen zu sein, sollten jene Familien bzw. Ehepaare, die nicht in der Stadt wohnen müssen hinaus aufs Land. Welche Stärkung des Deutschtums in bedrohten Sprachgebieten könnten wir mit Hilfe dieser Leute erzielen. Wenn es sich dabei nicht um eigentliche Kolonisten wie es die Bauern sind handelt, so wird dadurch doch deutsche Sprache und deutsche Gesinnung unter den Heimischen verbreitet und gar manche Stimme für die Wahlen gewonnen. (Tako, tako!) Da eine der völkisch wichtigsten Gegenden Südsteiermarks zweifellos das Drautal ist, richte ich hiemit an Sie, sehr geehrter Herr, die Bitte, mich in meinem ersten und wichtigen Vorhaben zu unterstützen, damit es zunächst gelinge das Deutschtum in Feistritz, Maria - Rast (tudi po tem se jim sline cede) u. s. w. durch Ansiedlung neuer Familien zu stärken. Erforderlich sind preiswerte hübsche Gründe mit Wald oder Gartenhintergrund, womöglich an einem Bergabhang oder Fusse gelegen. Ich erlaube mir Ihnen anbei mehrere Bilder und Schriften zur gefälligen Ansicht zu übermitteln und bitte mir dies nach längsten 2—3 Wochen (nachdem Sie es dem Interessenten gezeigt haben) [tedaj take že tudi imajo] zu meiner weiteren Verwendung schicken. Ich bemerke nur kurz, dass es sich um eine sehr reelle und leistungsfähige Firma handelt, deren Häuser winterbewohnbar, sehr gesund und dauerhaft sind. Herr Oberlehrer Harrieh ist bereits ein sicherer Anwärter und wird sich in Egidij Tunnel ein Blockhaus erbauen lassen. Ich kann nach Bekanntgabe der gef. Wünsche und Bedingungen mit Kostenvoranschlag dienen. Bauten müssten allerdings ausbezahlt werden. H. Wisura teilt mir mit, dass ein Verwandter des H.

Prieger aus Pola, der gegenwärtig in Leibnitz wohnt, die Absicht hätte in Feistritz ein Haus zu bauen. Ich bitte um gef. Bekanntgabe seiner Anschrift, damit ich mich mit ihm ins Einvernehmen setzen kann. Sollten Sie mit ihm zusammentreffen, so bitte ich, ihm die Bilder u. s. w. zu schicken oder ihm gleich unmittelbar schicken zu lassen. Auch Herr Dr. Baum schreibe ich wegen eines Blockhausbaues. Ich wüsste noch sehr viele Bewerber, die auf diese Art und Weise für bedrohte Sprachgebiete zu gewinnen wären. Für ihre geschehenen Bemühungen im voraus dankend zeichnet mit deutschem Gruss ganz ergebenst — Wilhelm Heinz, Südmarkbeamter. — Tedaj bi radi Nemci Bistrico osrečili z nemško šolo! Saj se je Moderegger lani za njo potegoval na vse mogoče načine. Agitiral je od ene slovenske hiše do druge, a še se mu ni posebno verjelo. Najbolj pa se trudi, da pregovori posestnike naj prodajo svoja zemljišča. Vendar varuje se Bistricani moža, ki vas hoče zavratno spraviti iz rodne grude! Ne zapajate mu! Drugače boste kmalu tam hlapci in dninarji, kjer ste zdaj lastni gospodarji. Izkupljen denar ima kaj hitre noge. Gani se vendar enkrat, vi Bistricani in Lazničani, vprašajte južno železnico, kako zamore v slovenskem kraju nastaviti moža, ki ne razume niti besedice našega jezika, ki nahruši vsako slovensko govorečo stranko in je strupeno hud, ako mu kdo prinese slovensko izpolnjene tiskovine! Zahtevajte, da vam južna železnica pošlje kot postajenačelnika vsaj pravičnega, nepristranskega moža; a tega strastnega agitatorja naj prestavi osrečevati kraje, kjer žive trdi Nemci.

Narodna društva v Mariboru ponove na splošno zahtevo najlepše točke slavnostne prireditve 500letnice vstoličenja zadnjega koroškega vojvode, in sicer dne 10. maja popoldne ob pol 4. Spored je skoraj isti kot pri zadnji slavnosti, dodale se bodo še nekatere točke. Saj je vsem obiskovalcem zadnje slavnosti znano, kako krasno je ista uspeša in na splošno zadovoljnost. Ker je vsakemu bilo žal, ki se ni iste udeležil, so društva sklenila, še enkrat jo prirediti. Zato naj tokrat pride vsak. Cene so znižane. Vse drugo na lepahih.

Ptuj. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj priredi svoj redni občni zbor v četrtek, dne 7. maja t. l. ob 3. popoldne v spodnjih prostorih čitalnice z običajnim dnevnim redom.

V Ljutomeru je umrla 2. maja gospa Friderika Čaganova, roj. Babnik, v 45. letu svoje starosti po dolgi in mučni bolezni. Pokojnica je sestra ministerji svetnika g. dr. J. Babnika. Zapustila je žalujočega soproga s tremi hčerkami. Velečeni rodbniki, ki je imela tekom četrletja že tri smrtne slučaje, naše iskreno sožalje!

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu ima 5. maja t. m. ob pol 9. zvečer v restavraciji Liebl »Zur Stadt Neugraz« slavnostni občni zbor z volitvijo triglavskega ustanovnika in starejšine c. kr. deželno-sodnega svetnika v p. g. Bogoslava Novaka častnim članom na dnevnem redu.

Koroško.

Zlorabljen zaupanje. Posestnik Albert Penker v Daborju je prodal te dni nekemu posestniku bika za 390 K. Bika je izročil dninarju Oberlechnerju, ki je pri kupcu dobil zanj ves denar. Mesto da bi pa denar nesel takoj gospodarju Penkerju, je prišel popivati po raznih gostilnah ter je kupil tudi 14 koč, da bi jih zabarantal. Ker je pa le predolgo izostal, je naznanil Penker vso zadevo orožništvu, ki je prišlo Oberlechnerja v neki gostilni, kjer je popival. Pri njem so našli še 310 K, medtem ko je zapravlil že okrog 80 K gospodarjevega denarja. Oddali so ga sodniji.

Vesela, a draga vožnja. K izvoščku Tomažu Karglu v Beljaku je prišla te dni neka ženska, ki ga je najela za daljšo vožnjo. Res sta se kočijaž in ženska peljala k Osojskemu jezeru, kjer sta se ustavila pri vsaki gostilni in seveda pošteno pila in jedla. Tako sta se ženska in kočijaž vozila ves dan okrog, zvečer je pa kočijaž zapeljal žensko zopet v Beljak. Veselilo ga je, da je prebil lep dan in napravil precej dobička. Vzel je mošnjiček iz žepa, našel tudi svojo dnevno plačo v znesku 17 K drobiža, a njegovega kapitala 130 K v bankovcih, ki ga je hranil v stranskem žepu, ni bilo nikjer. Hitro je stopil za žensko v restavracijo, a nje ni bilo nikjer. Izginila je in tudi policiji se do sedaj še ni posrečilo je dobiti.

Tatnaka dvojica. Delavcu Karlu Mohru iz Beljaka je izginila te dni, medtem ko je bil na delu, njegova

nedeljska obleka, obleka njegove umrle žene, srebrna žepna ura z verzičico in zlat poročni prstan, vse v vrednosti 120 K. Tatvino je napravila njegova oskrbnica Helena Makovec iz Radovljice na Kranjskem, ki je v družbi s svojim ljubimcem Ivanom Wakerbauerjem iz Bavarškega s svojim okradenim plenom pobegnila.

Drobne novice. Iz St. Lenarta poročajo, da je pri posestniku in lesnem trgovcu Lindnerju izbruhnil vsled kratkega stika požar, ki je uničil žago. Prostovoljni požarni brambci se je posrečilo omejiti požar, tako, da je ostala zaloga lesa nepoškodovana. K sreči je izbruhnil požar podnevi, tako, da je bilo gašenje uspešno. Škoda je precejšnja, vendar pa je krita z zavarovalnico. — Nesreča z revolverjem. V neki gostilni v Beljaku je te dni razkazoval 19letni pomožni delavec Engelbert Platzner svoj revolver, pri čemer se mu je ta sprožil ter je krogla zadela brezposelnega Julija Breitenederja na desnem stegnu. Platznerju so revolver odvzeli ter ga naznanili, ker ni imel orožnega lista.

Primorsko.

V Lokavcu pri Ajdovščini se vrši v nedeljo, dne 10. maja t. l. javen ples v gostilni gospoda Rebka, pri katerem igra domača godba. Svirali se bodo povsem novi komadi in ponajveč slovenske uglasbe. Pričetek ob 3. popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen v podporo sokolskim krojem, se vljudno vabi slavno občinstvo in sosebno brate Sokole za obilen poset. Lokavec je lep vas v sredini mnogih občin in nudi za isti dan lep izprehod — krasen izlet, združen s prijetnim razvedrilom. Torej v nedeljo vsi v Lokavec na veselo svidenje in bratski Na zdar!

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi dne 7. junija t. l. cestno dirko Ronki - Gorica, združeno z javnim plesom in že dovoljeno tombolo.

Demonstracije v Italiji. Dne 1. maja so Italijani v Trstu napadli Slovence, zdaj pa prireajo v Italiji demonstracije zaradi tržaških dogodkov. Tako so dijaki v Milanu prav impertinentno demonstrirali. Avstrijska vlada je pač skrajno popustljiva, da proti takim nesramnostim energično ne nastopi.

Pomožitev sodnijskih mest v okrožju tržaškega višjega deželnega sodišča. Z Dunaja se poroča, da sta dva laška poslanka urgirala pri juštnem ministru pomožitev sodnijskih mest v okrožju tržaškega višjega deželnega sodišča. Justični minister jima je obljubil, da se ustanovi v kratkem troje sodnijskih mest pri deželnem sodišču v Trstu, dalje eno mesto pri trgovskem in mornariškem sodišču v Pulju in še dveje drugih sodnijskih mest. Dalje so se poslanci pritožili, da se bodo osebe, ki so bile udeležene pri zadnjih demonstracijah v Trstu, kaznovale najprvo policijsko, nato pa še sodnijsko, tako da bodo glede ene in iste stvari dvakrat kaznovane. Justični minister je izrazil svoje začudenje nad takim postopanjem ter obljubil odpomoč.

Angleška eskadra v Trstu. Včeraj popoldne ob pol 2. sta dospeli v Trst angleški križarki »Defence« in »Duke of Edinburgh«. Obe križarki sta menjali z avstrijskima križarkama »Admiral Spaun« in »St. Georg« običajni salut. Na krovu križarke »Defence« se nahajal poveljnik eskadre kontraadmiral Troubridge. — Z Reke poročajo, da sta tjakaj dospeli angleški vojni ladji »Warrior« in »Gloicester« ter se zasidrali v reški luki. Oddali sta običajni salut, ki ga je vrnilo topničarstvo mornariške akademije. Angleškim vojnim ladjam peljal se je nasproti na parniku obrežne oblasti kapitan Sablich in angleški konzul. Poveljnik angleških vojnih ladij zgledil se je k avdienci pri nadvojvodini Klotildi ter je obiskal guvernerja grofa Wickenburga, poveljnika mornariške akademije, ter druge odlične osebe. Na čast angleških gostov, ki ostanejo na Reki do 9. maja, bodo se vprizorile razne slavnosti. Za prihodnje dni se pričakuje še dve angl. vojni ladji.

Nevaren položaj na morju. Ko se je včeraj popoldne vračal parnik »Miramar« na svoji poti v Trst, zagledal je kapitan parnika neki čoln, ki je bil vsled razburkanega morja v precejšnji nevarnosti. V čolnu sta sedeli dve dami in dva gospoda, ki so z neko zastavico klicali na pomoč. Parnik »Miramar« krenil je takoj proti njim ter vzel premočene izletnike na krov. Tu so povedali, da so hoteli napraviti le mal izlet, da jih je pa valovje in veter zaneslo na odprto morje. Kljub silnemu naporu in trudu pa niso mogli vrniti se k obrežju.

Žepna tatvina. V neki gostilni v Trstu je popival več možakarjev, med njimi tudi Mihael Ganzo, ki je

pridno plačeval za družbo. V družbi je bil tudi 24letni slikar Fran Butazzoni, ki je tudi pridno pomagal praznični zbor. Ko je Ganzo plačal, ostal mu je v denarnici še bankovec za 20 kron. Ta bankovec pa je silno bodel v oči nekoga Butazzonijevga prijatelja, ki je končno bankovec izmaknil ter ga dal Butazzoniju. Kmalu pa je opazil Ganzo, da mu je izginil denar, obdolžil je tatvine Butazzonija, ki je pa tatvino odločno tajil. Šele, ko je Ganzo poklical redarja in dal Butazzonija aretirati, našli so pri njem ukradeni bankovec. Butazzoni je bil že do sedaj pod policijskim nadzorstvom, sedaj pa so ga izročili sodišču.

Drobne novice. Nevarna padeč. Ivan Vojvodić v Trstu se je vračal sredi iz nekega izleta s kolesom domov. Pri nekem ovinku je padel s kolesa ter si zlomil levo ključnico in se še drugače precej nevarno pobil. Prvo pomoč mu je dal zdravnik rešilne postaje, potem so ga pa prepeljali v mestno bolnico. — Poskus samomora. Marija Nerf, 26letna delavka v Trstu, hotela se je predvčeršnjim ob pol 11. zvečer zastrupiti s tem, da je izpila večjo množino lizola. Zdravnik jo je dal prepeljati v bolnico. Zastrupiti se je hotela baje za to, ker je nevarno hbolela njena hčerka. — Umrla je včeraj pri Sv. Magdaleni pri Trstu gđna. Gracija Kovačičeva, vrsta članica slovenskega gledališkega zbora in drugih narodnih društev. N. v m. p.!

Dnevne vesti.

† Klerikalci in belokranjska železnica. Mislimo, da ne bo več dolgo in bomo čitali v »Slovenecu«, da so dr. Šusteršič in njegovi tovariši ustvarili nebo in zemljo in kar je na svetu lepega in dobrega. Dolgo na to ne bomo čakali, kajti »Slovenec« se prav nevarno približuje tej trditvi. Tako daleč je že, da proglašja na pr. gradbo belokranjske železnice za klerikalno zaslug, dasi klerikalci na tej gradbi nimajo čisto nič več zasluga, kakor na ustvarjanju neba in zemlje. Gradbo belokranjske železnice je sprožila vlada, pa ne da bi ugodila stari želji belokranjskega prebivalstva, ampak da bi kranjske in dalmatinske poslance prisilila, glasovati za gospodarsko tako slabo in škodljivo nagodbo z Ogrsko. Da ni bilo take sile za nagodbo, bi Bela Krajina še danes ne smela upati na železnico, kajti vladi se ni prav nič mudilo, preskrbeti kaj za Belo Krajino. Spomnila se je Bele Krajine šele tedaj, ko je potrebovala glasove jugoslovanskih poslancev za nagodbo. Takrat je prišla na misel, da prisili jugoslovanske poslance, glasovati za nagodbo najlažje s tem, da jim zagotovi belokranjsko - dalmatinsko železniško zvezo. Glasovanje o nagodbi je bila jako lepa prilika, izsiliti od vlade kake izdatne koncesije. Kdo ve, kake načrte so klerikalci že delali in kaj vse so bili pripravljeni zahtevati — pa jih je vlada prehitela in je sama ponudila belokranjsko železnico ter tako klerikalcem onemogočila zahtevati kaj drugega, kaj takega, kar bi jih bilo bolj veselilo in njihovi stranki več koristilo. Da klerikalci ni dosti za železnice, to nam kaže njihova skrajna zanikanost in brezbržnost glede proge Brežice - Novo mesto. Tako je bila torej gradba belokranjske železnice zagotovljena ne po zahtevi dr. Šusteršiča in njegovih tovarišev, nego proti njihovi volji. Vlada jih je vjela in jih prisilila, ugrizniti v kisllo jabolko. Kakor pa je resnično, da nimajo klerikalci prav nobene zasluge na pridobitvi belokranjske železnice, tako je tudi resnično, da so z vsemi slami delali zoper sedanjo progno, a so bili premagani in prisiljeni kapitulirati. Kar so mogli, so klerikalci storili proti sedanji proggi, a moč belokranjskega ljudstva in tistih, ki so je podpirali, je bila večja, kakor moč klerikalcev. Vdali so se klerikalci šele potem, ko so bili premagani. Tako je torej s to stvarjo in zato je samo smešno, če si laste sedaj klerikalci kake zasluge na tej železnici. Toliko zaslug imajo na belokranjski proggi, kakor na ustvarjanju neba in zemlje in vsa Bela Krajina se bo trkljala smeha, če bo slišala, da se ima za belokranjsko železnico zahvaliti — dr. Šusteršiču in njegovim tovarišem.

† Notranjska državnozborna volitev. Zadnji »Domoljub« je s tako nesramnostjo posegel v volilni boj, da nam je preganl vso obzirnost, s katero smo doslej poročali o volilnem gibanju. Klerikalci kandidirajo dr. Pogačnika, ki je čisto navaden koritar in eden najbolj nepotrebnih uradnikov pri dež. odboru, ki se mu o gospodarskih potrebah Notranjske še ne sanja ne, pa se upajo ga postavljati v eno vrsto z neodvisnim kandidatom g. Lavrenčičem, ki so ga tako izvedeni možje, kakor so Po-

stojenci ravno zaradi njegovih gospodarskih zmožnosti in zaradi njegove redke marljivosti izbrali za župana. Kaj se bo kak Pogačnik, ki je ničla od nog do glave, primerjal z Lavrenčičem. Klerikalci kandidirajo Pogačnika, ker nimajo v celoti stranki ne enega drugega moža, ki bi hotel prevzeti mandat. Kako bi prišli drugače na misel, kandidirati deželnega uradnika, saj se mora vsakdo vprašati: če je dr. Pogačnik tako slab deželni uradnik, da ga dež. odbor lahko leto in dan pogreša, kako to, da je tako izredno hitro avanziral in v petih letih dosegel toliko, kakor doseže sodnik v petnajstih letih; če je pa dr. Pogačnik kot uradnik na svojem mestu, kako da mu dež. odbor dovoli kandidirati, saj dežela rabi svoje uradnike in jih ne plačuje za to, da bi po Dunaju postopali. Kandidatura ubogega poglavarja Čukceva priča, da klerikalci v celoti svoji stranki ne najdejo več moža, ki bi hotel kandidirati in postati kimovec dr. Šusteršiča ter so vsled tega primorani kandidirati deželnega uradnika. Ne glede na to, da s tem škandalizirajo svojo javnost. Vedno so klerikalci preskrbovanje koritarjev zagovarjali s tem, da so rekli: mi te uradnike potrebujemo, da bodo delali za ljudstvo. Zdaj pa vidimo, da so dr. Pogačnika zato nastavili, da se bo po Dunaju prehajal na vlek svoj plačo kot uradnik in dijete kot poslanec.

† Zadruga zveza v Ljubljani je imela včeraj svoj občni zbor, o katerem je »Slovenec« priobčil prav previdno poročilo. Govorilo se je največ o pogodbi, ki jo je Zadruga zveza sklenila s dalmatinskim Savezom. Po tej pogodbi je Zadruga zveza popolnoma opustila vsako delovanje v Dalmaciji. Dr. Krek je rekel: »Savez redno vračuje denar in je zato prazna trditve, da ima Zveza toliko in toliko denarja izposojenega v Dalmaciji, ki ga ne bo dobila nazaj.« Dr. Krek bo sam priznal, da take splošnosti nič ne povedo. Znan resnica je, da je Zadruga zveza znesla več milijonov slovenskega denarja v Dalmacijo, med tem, ko ga je doma na vseh koncih in krajih primanjkovalo. Ljudje imajo interes na tem izvedeti natančno, koliko denarja je Zadruga zveza posodila v Dalmacijo in koliko ji ga bo Savez vrnil. To bi bil moral dr. Krek povedati, določeno in natančno, a ravno to je zamolčal in si pomagal z brezposelnimi frazami. V ostalem je pa najprimernejšo besedo izpregovoril župnik Hladnik, ko je priporočal, naj Zveza zniža članicam obrestno mero.

† Povabilo dr. Korošca. Na klerikalnem shodu v Celju je dr. Korošec povabil štajerske narodnjake, naj — vstopijo v klerikalno stranko! Velikodušno je izjavil, da štajerski klerikalci ne nosijo maščevanja v srcih, ne kamna v svojih rokah, da bi ga zalučali za bežečimi, ampak da vabijo vse, ki pošteno mislijo, v klerikalno stranko. Verjamemo prav radi, da bi bilo klerikalcem jako izdatno pomagano, če bi narodne elemente privabili v svoj tabor in jih vpregli v delo za brezdomovinski klerikalizem, saj je s samimi kmečkimi volilci vendar silno težko izhajati, a da bi se narodni ljudje iznevrili svojim idealom in da bi postali hlapci klerikalizma, ki je največja nesreča slovenskega naroda, to se nam zdi tako popolnoma nemogoče in izključeno, da o tem še govoriti ni treba.

† Germanizacijo zoper zagovarja sobotni »Slovenec«, ko pere predstojnika ljubljanskega okrajnega sodišča Šturma. Pravi, da je le-ta čisto nedolžen na germanizaciji, ki se je v zadnjem času razpasla na tem sodišču, in da je vsemu temu kriva samo sodna uprava. Vprašamo, kako je to, da datirajo germanizatorski poskusi šele od tistega časa, ko je svetnik Šturm postal predstojnik ljubljanskega okrajnega sodišča in zakaj ni bilo teh tendenc opažati prej? In če je res svetnik Šturm na germanizaciji tako nedolžen kakor novorojeno de- te, čemu odklanja a limine slovenske priložbe notarjev proti svoji zagre- ni nemčurski samooblastnosti, čemu je dal raje protizakonito streti pisalno mizo in si prilastiti slovenske štampilje, kakor da bi dal pismem ukaz dotičnemu uradniku? Na ta vprašanja naj nam »Slovenec« odgovori, potem mu bomo pa verjeli, »da posamezni vodje niso toliko krivi, kakor oni, ki jim ukazujejo.«

† Na naslov Zagreba in Ljubljane. Nedeljski »Hrvatski Pokret« priobčuje na uvodnem mestu članek »Njemački Zagreb«. V tem članku čitamo med drugim: »Kadar pridemo v Zagreb, smo mnenja, da prihajamo v središče Hrvatske, Zagreb bi nas moral osvajati s svojim Hrvatstvom, učvrščati nas v veri, navduševati, fanatizovati. A kaj je v njem hrvatskega, obče hrvatskega, kar bi na-

kega Hrvata dvigalo, navduševalo in utrjevalo v prepričanju, da je Zagreb ne samo največje, marveč tudi najbolj hrvatsko mesto? ... Doselej se ni niti posrečilo, da bi bili Zagreb pohvalili vsaj v jezikovnem oziru. A to vse prave Hrvate naravnost odbija. V Zagrebu se strašno mnogo govori nemški in vsakokrat, kadar pridem v Zagreb, se mi zdi, kakor da bi nemščina napredovala. Bil je čas, ko je spala. Zdelo se je, da bo Zagreb vsaj v tem pogledu postal hrvatsko mesto. Ali danes je zopet prevladala nemščina v taki meri, da so se pravi Hrvati jeli v Zagrebu čutiti že tuje. ... Vi v Zagrebu ste pripustili, da se je nemškutarenstvo popolnoma razpaslo. Govorite mnogo nemški in govorite strašno nemščino. ... Zdi se, da so se Zagrebčani na to že privadili, toda tem težje je nam videti, da se narodni jezik v Zagrebu ne spoštuje in da je narodna zavest padla malodane na ničlo. A kaj šele o nas misli tujec, ki prihaja v Zagreb? Ko tujec vidi, da v mestu prevladuje tuj jezik, a ne jezik narodni, se v njem poraja preziranje napram temu narodu, ker čuti slabost tega naroda, a zaeno s preziranjem in z zavestjo narodne slabosti prihajajo na to drugi nadaljni načrti in osnove. ... Nemškutarenje v Zagrebu je znak narodne slabosti in malomarnosti in za to je dolžnost vseh zavednih hrvatskih krogov, da okrepi in ojačijo hrvatsko narodno zavest v našem glavnem mestu, sicer bo polagoma popolnoma izgubilo svojo privlačno moč. — Nadomestite Zagreb z Ljubljano, čitajte mesto »hrvatski slovenski«, pa veljajo zgoraj citirana izvajanja prav do pičice tudi za Ljubljano in Slovence! Nemškutarenje se je namreč v Ljubljani v zadnjem času razpaslo tako, da je groza. Da v tem oziru prednjači žens- tvo, tega pač ni treba posebe naglašati. Zdi se, kakor da bi ljubljansko žens- tvo naravnost tekmovalo v nemškutarenju. Gospe in gospodične vseh slojev in stanov se čutijo, kakor se kaže, naravnost srečne, ako morejo lomiti nemški. A kako nemščino go- vore! Človeka boko ušesa, ako jih poslušaj, sprehajajoče se po ulicah in nasadih in govoreče grozni svoj »kuheltajč« s svojimi kavalirji! Mislimo, da bo dekliški licej v tem oziru blagodejno vplival na mlajše žens- tvo, a zmotili smo se, ker prav mlade ljubljanske gospe najhujše in najgrše nemškutarijo. To je škandal, ki ga je treba javno pribiti. Vzpriči takšnih razmer se ni čuditi, da takšno žens- tvo nima nobenega smisla za narodno in narodno obrambno delo. Mlade naše dame se popolnoma od- tegujejo temu delu in če bi ne imeli stare garde naših znanih idealno na- rodnih in požrtvovalnih gospa, bi v narodnem in narodnoobrambnem oziru vladalo med našim žens- tvom popolno mrtvilo. Treba bo torej skr- beti za to, da bo se narodno življenje v našem mestu temeljito poživilo!

† Elsnerev kurz v področju novomeškega okrožnega sodišča. Odkar je odšel predsednik Trenz, do- bivajo občine v imenovanem okrožju samo dvojezične tiskovine, preje pa so dobivale samoslovenske. Razu- memo! Prehod od dvojezičnih na samoslovenske je lažji nego od samoslo- venskih. Opozarjamo poslance.

† Spoved otrok. Ker se bližajo državnozborni volitve na Notranji- škem, je škof Bonaventura pretekli terek birmoval v Studencu pri Po- stojni. Pri tej birmi se je zgodil slu- čaj, ki ga moramo objaviti. Pri bir- mi je bil namreč tudi deček, ki je bil star štiri leta in en mesec. Prejšnji dan je bil pri spovedi. Ne moremo drugače misliti, nego da se hoče žup- nik v Studenem direktno norčevati iz spovedi in birme, če pripušča k tema dvema sakramentoma otroke, ki niti govoriti popolnoma ne znajo. Radovedni smo, kakšen pojem more imeti tak otrok o spovedi in kaj se je spovedal. Župnika bi le to opraviče- valo, če je otrok morda kak »Wun- derkind«.

† »Škof proti župniku«. Izšla je zanimiva knjiga »Škof proti župni- kpu«. V njej se razpravlja delovanje ljubljanskega škofa v luči kritike sploh, posebej pa njegovo zlobno preganjanje podrejenega mu župnika g. A. Berteca. Knjiga je pisana v zelo prijetnem jeziku, vsebuje pa za- namenit opis kulturno zgodovinskih dejstev. Naj ne bo hiše med Slovenci, kjer bi ne čitali te poučne knjige! Narčni naj si jo v več izvodih vsaka čitalnica, pogrešajoči pa je ne sme no- bena zasebna knjižnica! Opozarja- mo, da je ta knjiga izšla v Ameriki, pri nas je bila zaplenjena in je dobila pravico javnosti po interpelaciji g. drž. poslanca dr. Ravniharja in tova- rišev. Ali tudi na Dunaju je bila ne- koliko pristržena, tako, da njena ameriška predhodnica še vedno nima pravice javnosti pri nas. Cena knjige je 1 K, dobi se v vseh narodnih knjigotržnicah. Pripominjamo, da se

je pričetkoma razpošiljalo to knjigo s pošto položnico gđ. Manice Ko- manove in kdor je tisto prejel, naj vpošlje plačilo tudi s istim čekom, da bodo računi jasni. Ker je delo res zelo zanimivo, se nadejamo, da poide kmalu vsa sedanja zaloga.

† Ljudski dobrotniki. Knjižnici gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj sta darovala g. profesor dr. Šlebing in ka- vvarnar g. Zalaznik večje število leposlovnih knjig. Odbor se jima za njiju dobrohotnost najiskrenejše za- hvaljuje, priporoča kavarno, slašči- čarno in pekarno g. Zalaznika čla- nom društva in somišljenikom, da jo obiskujejo, obenem se pa priporoča še drugim naprednjakom in napred- njakinjam za knjige, ki jih knjižnica vedno drage volje sprejema, da čim bolj širi izobrazbo med ljudstvom.

† Ali je to dovoljeno? V »Za- družni tiskarni« je jel izhajati list »Glasilo ljubljanskih župnij«, kate- rega odgovorni urednik je pater Hugo- lin Sattner. Prav, naj izhaja novo klerikalno glasilo, samo nekaj vpra- šamo: Ali je dovoljeno to glasilo prodajati po cerkvah na mizici pri vratih po 6 v. To bi Kristus natapa- val z bičem, ko bi prišel malo nazaj!

† 80 h. — Schaumweinsteuer. Piše se nam: Včeraj sem imel kupiti v neki trgovini par steklenic šam- panjca, katerega mi je pa trgovec zaračunal po 80 v več, kakor običaj- no. Ko sem se temu podražanju za- čudil, me je opozoril na steklenici na- lepljen papirnat ovojček z zgorajš- njim napisom. Ker pa ne razumem nemščine, mi je napis prevedel na slovensko. »80 v davka na peneca vina«. Povedal mi je, da je to nak- nadno moral doplačati in da je, kakor vsi drugi, šampus zaradi tega seve- da moral podražiti. Tako torej, 80 v sem moral več plačati, a nisem toli- ko vreden, da bi to smel brati in iz- vedeti v svojem jeziku, katerega edi- no razumem. Davčni oblasti se ni zdelo vredno vpoštevati tudi sloven- ščino pri tako velikem davku. Za- škripal sem z zobmi in odšel. Seveda davek se mora plačati, zato je pa do- volj, da se to pove samo v nemščini, dasiravno je marsikdo ne razume. Je pa drugače pri državnih srečkah, ka- tere ni nihče prisiljen kupovati. Na teh so pa vsi podatki razvidni tudi v prav lepi slovenščini. Smo pač na Kranjskem.

† Umrl je danes zjutraj ob 6. v Ljubljani splošno znani bivši trgo- vec g. Karel Karinger v 78. letu svoje starosti.

† V varstvo mestnih nasadov. Opetovano in vsako leto se po do- mačih dnevniki prosijo, naj se mest- ni nasadi in vrtno naprave ne kvarijo in ne pokončavajo. Mestni stražniki, ki so določeni, da pazijo na nasade, niso v stanju, da bi bili na vseh stra- neh in vse zasledovali. Prosimo zo- pet slav. občinstvo, da samo pazi na nasade in vsak slučaj mestni straži, policiji ali vodstvu mestnega vrtnar- stva naznani. Največji sovražniki naših nasadov so psi, ki letajo po nasa- dih, kakor divji, skoraj, kakor v Ca- rigradu. Naša Zvezda je na pr. letos že tako lepa, da je ni para, tulpe v različnih barvah in masivnem nasa- jenju prezentirajo se veličastno. Za- libog, da vidimo že več skupin poho- jenih in izpraskanih od psov. Ves trud in dobra volja vrtnarstva je tu zamanj. Zeleti bi bilo, da policija strogo pazi in zasleduje lastnike psov, ki delajo škodo nasadom. Po- sebno naj bo prepovedano voditi brez vrvice pse k nedeljskim koncer- tom v Zvezdi. Občinstvo pušča pri takih prilikah pse letati brez nadzor- stva po skupinah in travnikih in po- končavati naše lepe vrtno naprave. Nikjer se tega v drugih mestih ne vidi, da bi bili psi tako prosti, kakor so pri nas v Ljubljani.

† Nesreča. Včeraj zvečer okoli sedmih se je pripetila v Spodnji Šiški velika nesreča. Dr. Friderik Luck- mann je jahal, kakor navadno, poleg proge državne železnice. Jahal je mladega konja, ki ga je še le pred par dnevi kupil. Ko je prihajal blizu bivšega kurjega zavoda, je pridrdral brzovlak. Konj se je splašil ter zdri- jal v mrežo. Zadel je ob kol ter se ubil. Dr. Luckmann je k sreči pred padcem konja skočil z njega ter se tako rešil, da se ni ubil. Vendar pa se je precej poškodoval, ker je pri skoku padel. Prepeljali so ga v Leon- inum.

† Požarna bramba v Kamniku pri Preserju ima nemško komando, kot bi bila kod na Pruskem, ne pa dve uri pod Ljubljano. Preteklo nedeljo je imela vaje in se je vračala domov, čuli so se blaženi izrazi kakor Habb acht! Links um! Rechts schaut! itd. Pravijo, da se rekrutira ta »bramba« iz bivšega čukarskega društva, zato da ji ni zameriti tega pogreška. — Mi pa pravimo, da je to prav grd škandal. Ali ste že slišali gornje Sta- jerce ali Tirolce, da bi imeli pri svo-

jih požarnih brambah slovensko po- veljevanje?

† Poročil se je v Kranju g. Josip Majdič z gđ. Anuš Sajovi- čev o. Čestitamo!

† Umrl je včeraj 4. t. m. na Klancu pri Kranju g. Filip Vagaja, uslužbe- nec c. kr. državne železnice v p. v 57. letu svoje starosti. Velečislani rodbini naše sožalje. Bodi mu zemlja lahka.

† Mrtveca so našli. 2. t. m. so našli v nekem gozdu blizu Globokega pri Radovljici že popolnoma strohnelo, napol nago truplo. Komisija je spo- znala v mrtvцу 67letnega, v Kropo pristojnega berača Eržena, ki so ga pogrešali od začetkom marca. Er- žen je bil alkoholik, epileptičen in slaboumen. Najbrže je zmrznil.

† Kadičnikova kočja na Golici se odprla dne 10. maja in je že preskrb- ljena z vsem potrebnim proviantom. V pomladnem času, ko je na Golici najbujnejša flora, naj pohite vsi tu- risti in turistke h Kadičnikovi koči.

† Žrtev belokranjske železnice. Kratko pred otvoritvijo nove proge je neizprosna smrt zahtevala žrtev v osebi akordanta Ivana Premrov. Po- kojnik je bil star še le 37 let, doma iz Ubelskega, krepak, velik mož. Ko je imel iti po novi progi prvi vlak (razdelitveni vlak), se je onokraj železniškega mostu v Kandiji od zgorej navzdol vdrl nasip. Treba je bilo več dni in noči trdnega dela, da so nasip zasigurali s piloti in kamnenimi opo- rammi, tako, da je prvi vlak preko mo- stu zdržal na tem nasipu pravzaprav po pilotih. Pri tem napornem delu se je Premrov nevarno prehladil. Vsled črevesnega vnetja je moral v zgod- nji grob. Pogreba so se udeležili sko- ro vsi tovariši. N. v m. p.!

† Jenknerjeva hiša v Novem me- stu. Erar je svoj čas kupil na levem bregu Krke ležečo takozvano Jenk- nerjevo hišo, ki se od tedaj — in te- ga je že kakih 15 let — nič več ne popravlja. Streha je vsa razdrpana, oken ni več in podirajo se tudi že stropi. Kdor pride v Novo mesto, »občuduje« to podrtijo. Zadnji čas je, da so ta hiša ali popravi ali pa po- dere.

† Nova »svetnica« v Jurni vasi. Samo da javnost izve, kako kleri- kalci ne samo brezvestno izlorablja- jo vero, ampak tudi nesramno laže- jo, če se njih sleparije razkrijejo, si kratko ogledamo še enkrat znani najnovejši škandal iz Jurne vasi pod Podgradom. Že lani se je govorilo, da hoče neka versko fanatična sta- ra devica iz Jurne vasi posnemati Vodiško Johanco. Prorokovala je, da bo na Marijin praznik umrla. Ta budalost se je takrat kmalo pozabila. Letos pred Veliko nočjo pa se je zo- pet o tej tercialki razširil glas, da je večkrat zamaknjena, da se ji v tem stanju prikazuje Marija, in ji sporo- čila, da bo iz posebne milosti na Ve- liki petek popoldne ob 3. uri umrla. Praznovorno ljudstvo je v to verjelo. Veliko sredo ali četrtek pa pride v Novo mesto mati podgorske »svet- nice«. Nakupila je v trgovinah be- lo obleko, vence, šopke, sploh vse kar treba za mrliča in pogreb. Na vprašanje kdo je umrl, se je ženska zelo sumljivo izogibala direktnemu odgovoru. Toliko je povedala, da hči, za katero to nakupuje, še ni umr- la, da je sicer zdrava ko riba, a ven- dar bo tiste dni umrla. Ti skrivnost- ni odgovori so se ljudem še bolj čud- ni zdeli. A na vsa nadaljna izpraše- vanja je še bolj skrivnostno odgovo- rila: boste že videli v soboto kakšne čudne reči se bodo zgodile. Svojim znankam nasproti pa je bila bolj od- krita in jim je zaupala kakšna čast čaka njeno hišo na Veliki petek po- popoldne. Zdaj še le so se tudi sicer resni ljudje začeli za to komedijo za- nimati. Mi smo samo en del tega omenili, kar se je takrat govorilo po novomeški okolici in v mestu sa- mem. Ker je bilo očividno, da se tu hoče ravno za velikonočne praznike vprizoriti veliko versko sleparijo, se je na Veliki petek popoldne podalo nekaj gospodov iz Novega mesta, osebno se v Jurno vas prepričat, kaj je na vsi ti komediji. Zvedeli so že spotoma, da neka Lužarjeva Mi- ca res vganja vse te komedije že dlje časa in da je celo njena mati ta- ko nespametna, da ji vse veruje in ji je že vse preskrbela za pogreb. Do- tični gospode so potem govorili z materjo, s hčerjo (»svetnico«) in očmom v hiši. »Svetnica« je ležala oblečena na postelji in je sama pri- znala, svojo na 3. uro popoldne pričakovano smrt. Ko so jo hoteli foto- grafirati, se je prestrašila in se obr- nila vstran ter trdovratno molčala na vsako nadaljno vprašanje. Pogo- voru je prisostvoval tudi očem. Da se o tej komediji ne bo preveč še- dalje govorilo, smo po tej ugotovitvi samo kratko konstatirali, da nova »svetnica« v Jurni vasi ni umrla, ka- kor je prorokovala. In da mati in očem očividno versko fanatične sta- re device ne bi imela preveč sitnosti.

če se jih s polnim imenom označi v listu, smo ostali le pri imenu, ki je tako v tem kraju znano, namreč vulgo ime Lužarjeva Mica. — To naše razkritje je klerikalce seveda zelo zbadlo. Namesto pa, da bi bili lepo tihi, so dobili očma »svetnice« za popravek, ki so si ga drznili tudi nam poslati. Ta nad vse originalni popravek zanika kratkoma vse, celo to, da je mati res že vse poskrbela za proročano smrt. In zakaj vse to ne bi bilo res? Zato, pravi nam popravek, sestavljenem v podgrajskem župnišču, podpisani očem, ker Marija Lužar v Jurni vasi sploh ne eksistira. To je res! Ampak eksistira pa Marija Lenarčič, — vulgo Marija Lužar, pod katerim imenom je znana po celi podgrajski fari in ta »svetnica« ima za očma tistega Hrena, ki je klerikalnim lažnjivcem na ljubo podpisal lažnjivi popravek in zatajil hčer svoje žene. Fej!

Iz žužemberke. Izmed tatov, ki so kradli zadnji čas pri g. Saveliju na Dvoru in sosednjih vaseh, jih je naše marljivo orožništvo že nekaj prijelo. Čudimo se poštrevovalnosti in vstrajnosti g. Zime, ki si ni privoščil odpočitka, ne čez dan, ne ponoči, kar par dni, dokler ni iztaknil zločincev. Ravno ta polhvala velja, samoočebni umevno, tudi za ostala dva gospoda orožnika. So pa še drugi tatovi pri nas, ki so še bolj nevarni in ne kradejo ljudem samo denarja, ampak tudi čast in poštenje. »Domoljub« je v prvi vrsti tisti »locus«, kamor odkladi kaplan Gnidovec duševne odpadke svoje akademične izobrazbe, v dušno hrano svojim omenjenim klerikalnim koštrunom. Pa se mora izjaviti, da se mu je škaticla že precej izpraznila, kajti zadnji dopisi so že tako klaverni in vsebujejo samo še nekaj »Galgenghumor«. Torej na take osebe se spravljajo kakor je babica! Vprašamo javnost: bi li ne bilo častno za Gnidovca, če bi ga »Pilča Johanca« po zasluženju položila čez svoja kolena in mu malo izpraznila hlačice? Pa bi si še ta roke umazala! — Naš »devičar« se jako moti, če misli, da nas draži s takimi kislimi izrodkami svojih še bolj kisljih možgan. Tako čenčanje v »Domoljubu« je kvečjemu še za otroke, mogoče tudi za tercijalke. Če na tako žalosten način bankerotirajo, gospod »filozof« Gnidovec, obrnite se v svoji sili do svojega »duhovitega« prijatelja »filozofa« Zaneta! Pa menda nimate posebnega zaupanja vani, ki se sam zateka v težavah k svojemu bogu alkoholu. Tako govore, da se ga na vsako »nežno« besedo, ki mu jo privoščijo »Narode«, prav pošteno navleče. Mi mu dajemo »trošče« in svet, naj se le dobro založi z nebeško kapljico, kajti: še ga bom pil v ta namen!

Požar. Pretekli četrtek ob 2. zjutraj je izbruhnil ogenj v leseni hiši posestnika Franca Temelja v Stari vasi pri Zireh. Hiša je v dveh urah pogorela. Zgorela je tudi vsa oprava, obleka itd. Temelj se je v svojo rodbino komaj rešil iz goreče hiše.

Iz uradnega lista. Razpis služb. C. kr. deželna vlada za Kranjsko razpisuje pet mest cestarjev in sicer štiri v ljubljanskem in eno v postojnskem stavbnem okraju z mesečno mezdno 60 kron ter s pravico do osem štiriletnic po mesečnih šest kron.

»Srčne komedije.« Ta krasna komedija predvajala se bo danes v kinematografu »Ideal« poleg več drugih prvovrstnih slik, med katerimi je tudi veleznimiv »Pathe žurnal« in komična učinkovitost »Maks operater kurjih očesa«.

Grand Elektro Bioskop predvaja danes zadnji dan mojstrsko delo Gerharda Hauptmanna »Atlantis«. — Kdor jo še ni videl, naj ne zamudi danes prilike. Jutri, v sredo, krasna italijanska drama v dveh dejanjih in predigro »Priznanje«.

Amerikanska iznajdba, govoreči film, ki se je predvajal samemu našemu cesarju Francu Jožetu I. in ki je žel najvišje priznanje, vidi se lahko od 16. do 21. majnika v tukajšnjem prvovrstnem kinematografu »Ideal«.

Konja splašila. Včeraj popoldne je peljal Scagnetijev hlapec v Rožno ulico voz drv. Med tem, ko je šel stranko obvestiti, sta se konja splašila in pridirjala na Sv. Jakoba trg, kjer se je pred Bergantovo hišo kason prevrnil in se drva stresla po cesti. To je konja še bolj prestrašilo, nakar sta v vsi sapi zdirjala čez Stari in Mestni trg, kjer sta preveč zavila v Stritarjevo ulico in se z vsi silo zagnala v veliko izločeno okno ljubljanske kreditne banke, kjer sta razbila dve žpi ter se tako obrezala, da je od njih kri curkoma tekla in so ju odpeljali v živinozdravnico. Uradništvo se je bilo, lahko umljivo, ne nenaadne nesreče hudo prestrašilo, občinstva pa se je bila nabrala pri prizoru velika množica. K sreči se je to pripetilo, ko so bile deklice v šoli, kajti ko bi takrat bilo pouka, ravno

konec, bi se bilo pripetilo nedvomno še kaj hujšega.

Prve čiščanja. Danes dopoldne je bilo na trgu par kilogramov prvih letošnjih čiščenj, katere je branjevka prodajala komad po 1 vinar.

Polizlat ščipalnik se je izgubil včeraj na poti s Viča na Grad. Najditelj naj ga izvoli proti primerni nagradi izročiti upravi »Slovenskega Naroda«.

Društvena naznanila.

Občni zbor Ljubljanske Sokolske župe, ki se je vršil v nedeljo, 3. maja v Narodnem domu, vzel je vsa odobrova poročila odobruje na znanje. Izvršil je volitve, pri katerih je bilo iznova izvoljeno vse dosedanje predsedstvo in sicer za starostar dr. Alojzij Kokalj, za I. podstarostar Ivan Zakotnik (Šiška), za II. podstarostar Viktor Perne (Vrhnik), za načelnika dr. Viktor Murnik, za tajnika dr. Janko Rupnik, za blagajnika Josip Mešek, za zapisničarja Ananji Praprotnik (Vič) in za namestnike Matija Rode, Miha Verovšek in Milan Cimerman (Šiška). Župni zlet se bode vršil na Viču ali pa na ljubljanskem dirkališču. Odločitev prepustila se je predsedstvu. Če se ta odloči za Ljubljano, vršil se bode zlet obenem s kresno veselico ljubljanskega Sokola v nedeljo, dne 21. junija, na dirkališču. Če pa obvelja Vič, določilo bo dan predsedstvo. Ona župna društva, ki statističnih pol statističnega odseka Slov. Sok. Zveze še niso vpisala, se pozivljajo, da to nemudoma store na naslov župe.

Sokol II. je priredil v nedeljo na Osojah svojo majniško veselico, ki je uspešno nad vse pričakovanje sijajno, znamenje, da si Sokol II. pridobiva čedalje več prijateljev in častilcev v šentjakobskem in sosednjih okrajih. Na primerno okrašenem vrtu na Osojah se je razvilo živahno življenje, ki je trajalo do poznega večera. Godbo je preskrbela Domžalska godba, ki je za svoje neumorno igranje žela dosti pohvale. Posebna zahvala pa gre br. Jerančiču, ki je mnogo pripomogel k lepemu uspehu, v prvi vrsti pa gospod in gosposkičnam, ki so stregle v posameznih paviljonih. Srečolov je prinesel marsikomu lep dobiček, cvetlic je bilo vse polno in za zabavo je bilo izborno preskrbljeno. V paviljonu za pivo je načelovala ga. J. Smoletova, v slaščičarni ga. M. Pučnova, pri cvetlicah ga. dr. J. Kuznova, pri jestvinah ga. Ravtarjeva, v vinskem paviljonu ga. M. Balohova, v tobakarni ga. M. Bratuševa in v kavarni ga. Krapeševa. Ni dvoma, da bi »Sokol II.« ne imel od te prireditve tudi dovolj gnetnega uspeha.

Ljubljanskega Sokola prvi letošnji pešizlet bo v nedeljo, dne 10. maja t. l. na Ig. Odhod točno ob pol 2. popoldne iz Narodnega doma. Povratek peš do Škofelje ter z večernim vlakom v Ljubljano. Braje, udeležite se izleta polnoštevilno. — Odbor.

Pešizlet Sokola II. Sokol II. priredi svoj drugi letošnji pešizlet v kroju dne 10. maja in sicer skozi Moste. Predovičovo selo na vojaško vezbališče, kjer se bodo izvajale redovne vaje. Povratek skozi Fužine v Štepanjo vas, kjer bode odmor v gostilni br. Novaka. Tega izleta se bodo udeležila glasom sklepa župnega tehn. zbora tudi bratska društva Sokol I., Moste in Štepanja vas. — Zbirališče za člane Sokola II. je v nedeljo 10. t. m. ob pol 2. popoldne pred šolo na Coizovi cesti, odhod ob 3/4 na 2. Stik z br. društvi je ob 2. popoldne pred šentpetersko vojašnico in potem skupen pohod na vojaško vezbališče. — Namen tega zleta je, da se članstvo v masi izvežba v redovnih vajah, ki pridejo tako za telovadce in netelovadce posebno pri letošnjem zveznem nastopu v pošte. Zatorej vsi braje, udeležite se tega izleta. Na zdar!

Zveza dramatičnih društev. Jutri, v sredo ob 6. zvečer se vrši v posebni sobi Narodne kavarne seja upravnega odbora zveze dramatičnih društev, ki se je udeležiti tudi zunanji odborniki. Ker je seja zaradi mnogih nujnih zadev in poročil dramatičnih in drugih, dramatično goječih društev jako važna, prosim polnoštevilne udeležbe! Predsednik.

Velika ljudska veselica N. S. Z. v hotelu Tivoli vršila se je ob dobri udeležbi v nedeljo popoldne. Kljub temu, da se je ta dan vršila v Ljubljani še druga veselica, prišlo je na veselico zlasti mnogo našega zavednega narodnega delavstva, ki je hotelo na ta način dostojno praznovati svoj majniško proslavo. Veselini odsek se ni bal ne trudi ne dela, marveč je z največjo vneto skrbjo tako za telesni dobrobit obiskovalcev kakor tudi za duševni užitek. Postavil je paviljon za kavo in slaščice, v katerem so neumorno delovali god.

Manca Komanova in g. Noč s celim štabom zavednih narodnih gospodov. Pri prireditvi je sviral neumorno dobro znani salonski orkester Sokola I. ter rešil svojo nalogo tako pri koncertnem delu kakor tudi pri plesu povsem častno. Mnogo zabave je povzročil tudi srečolov, kjer je marsikateri obiskovalec odnesel s seboj kako lepo darilo. V prvi vrsti gre za izborni uspeh veselice zahvala vrlim gosposkičnam, ki so tako pri prodajanju slaščic kakor tudi pri prodajanju cvetk in srečolov dobro rešile svojo nalogo. Po končanem koncertnem delu veselice pričel se je animiran ples, ki je trajal pozno v noč ter povsem zadovoljil plesateljine. Cela prireditve pa je nosila na sebi domače, neprisljano lice in je tudi v tem oziru veselica nad vse dobro uspeša.

Društvo državnih sodnopisarskih oficijantov in pomočnikov na Kranjskem je imelo v nedeljo občni zbor »pri Kroni«. Iz poročil predsed. g. Stegnarja, tajnika g. Zorka in blagajnika gosp. Hrovatha posnamemo sledeče: Društvo šteje 45 članov ter je imelo v preteklem letu 464 K 58 v prometa. Izdatki so znašali 93 K 71 v. Premožanje je zraslo za 64 K 79 v na 306 K 08 v. Predsednik je posebno pozdravil zastopnike iz Kočevja, Litije in Škofje Loke ter je izrekel občni zbor posebno zahvalo državnemu poslancu g. dr. V. Ravniharju, ki je društvo ob vsaki priliki podpiral. Izmed pridobitev, pri katerih je društvo sodelovalo, je omeniti službeno pragmatiko, z izvršilno naredbo na nobeden ni zadovoljen, ker je skrajno pomankljiva. Uvedle so se triletnice. Naredba prikrajšuje oficijante pri dopustu in vsebuje naravnost smešno zvišanja. Tudi vojaška leta se ne vštejejo, če si jih uradnik ne kupi, dočim se certifikatom njih leta štejejo. Treba bo poskrbeti za odpravo teh nedostatkov. Organizacija je dosleha petletno veljavnost železniških legitimacij, zvišanje potnih stroškov, triletnice in regulativ za oddelkovodje. Tudi uniformo bodo oficijanti v kratkem dobili. Odboru se je podelil absolutorij. Določilo se je, da ostane pristopnina 1 K, članarina mesečno 50 v. odškodnina za odbove seje se določi s 5 K za vsako sejo, tajniku in blagajniku se dovoli skupaj remuneracija 50 K. Pri volitvah so bili nato izvoljeni sledeči gg.: za predsednika: V. Stegnar, za odbornike: Horvat, Petrovčič, Kustrin, Zorko, Černivec, Perne; za namestnika: Budnar, Schmidt in za revizorja: Vagaja in Jeršan.

Slovensko tesarsko in zldarsko društvo je imelo v nedeljo svoj letni občni zbor v restavraciji pri Cundru. Predsednik g. Jakob Babnik otvoril zborovanje, pozdravi navzoče in izrazi svoje veselje nad obilno udeležbo. Spominja se umrlih podpornih članov Zadnikarja in Babiča ter umrlega rednega člana Janežiča. Navzoči se v znak sožalja dvignejo raz sedeže. Tajnik g. Zorko poroča, da je uspeh društvenega delovanja nad vse razveseljiv. Priredilo je društvo v preteklem letu dve veselici, v Štepanji vasi in pri članu društva g. Srakarju, ki sta dobro uspeli. Želi, da bi se nekateri društveni odborniki bolj zanimali za seje. Društvo šteje 77 rednih in 45 podpornih članov. Iz blagajniškega poročila povzemamo, da je imelo društvo tekom leta 1167 kron 47 v dohodkov in 1140 K 55 v izdatkov. Prebitka je 26 K 92 v. Naloženih ima v »Mestni hranilnici ljubljanski 200 K in 108 K podpornega fonda, ki se je ustanovil na eni zadnjih sej. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo se odobri. Pri sledečih volitvah se izvolijo v odbor sledeči gg.: predsednik Jakob Babnik, podpredsednik Štrukelj, tajnik Zorko, blagajnik Levč, odborniki Hren, Brčić, Sluga, Kramar, Keržič, revizorja Anžič in Lampič. Nato se predsednik zahvali navzočim ter želi, da bi ostali društvu zvesti in po svoji moči pridobivali novih članov. Nato zaključil občni zbor.

Podružnica »Narodne Socialne Zveze« za Šiško se kmalu ustanovi. V soboto 2. t. m. zvečer je bil v čitalniški dvorani v Spodnji Šiški mnogoštevilno obiskani zaupni sestanek, na katerem se je razpravljalo o nalogah in ciljih Nar. Soc. Zveze in o ustanovitvi njene podružnice za Šiško. Pristopilo je kar 21 članov in izvolili se je pripravljalni odbor, ki vse potrebno ukrene, da pristopi čim več članov in da se ustanovi podružnica. Slovenski delavci združite se v N. S. Z., ki bo najuspešnejša branila vaše koristi ter vam nudila v slučajih brezposelnosti, boleznih in drugih neugodah izdatno pomoč, v sporih izvirajočih iz razmera dela pa brezplačno pravovarstvo. Priklase za šiško podružnico N. S. Z. sprejema tovariš Ivan Tavčar, občinski tajnik v Spodnji Šiški.

Prostovoljno gasilno društvo Vrš - Olince praznuje letos 40letnico društvenega obstoja z večjo celodnevno slavnostjo in to 28. junija ter se že sedaj vsa bratska društva na to opozorjajo. Da omenjeno društvo vrlo deluje, dokazuje računski zaključek, katerega je odbor za dobo zadnjih 10 let t. j. od 1. januarja 1904 do 31. decembra 1913 sestavil in občnemu zboru predložil. Navedeni zaključek izkazuje poleg drugega, da je imelo društvo v tem času 34.016 kron 81 v denarnega prometa in sicer 19.579 K 72 v dohodkov in 14.737 kron 09 v izdatkov. Prebitek pa izkazuje: 1. 1450 K 65 v, od katerih je 1000 K plodonošno naloženo v hranilnici kot temeljna glavica za novi gasilni dom, katerega društvo, kakor tudi občina nujno potrebuje; 2. 3691 K 98 v pa izkazuje glavica podporne bolniške zaloge za obbolele člane s pripombo, da se je pri isti v teku zadnjih 8 let izplačalo članom 1563 K 20 v podpore ter je omenjeno glavico društvo pridobilo s prebitki veselice, doneski članov in obresti glavice. Ker bo čisti prebitek omenjene slavnosti dodeljen stavbnemu skladu za prepotrebni gasilni dom, se vsa slavna br. gasilna, kakor tudi druga društva vlnjudo prosijo, da isti dan ne prireajo veselice ter s tem k čim hitrejšemu uresničenju tega prekoristnega namena naših gasilcev pripomorejo.

Prostovoljno gasilno društvo v Mostah naznanja slavnemu občinstvu, da so priprave za veliko slavnost, ki se vrši dne 10. majnika v Mostah v popolnem redu. Nadejamo si, da bo krasen spored v zadovoljstvo občinstvu. Skažite našemu gasilnemu društvu svojo naklonjenost, ter prihitite vsi brez izjeme dne 10. maja zanesljivo na našo slavnost v Moste.

Književnost.

— »Nastavni Vestnik«, glasilo hrvatskih in slovenskih profesorjev, je v svoji 8. številki prinesel prvi del »Statistike srednjih šol na Slovenskem in v Istri 1912/13«, ki jo je sestavil profesor Fr. Vajda z veliko natančnostjo. Skoda, da v listu še vedno ni nikakih vesti o delovanju slovenskega profesorskega društva, niti osebnega vestnika, ki bi nam pregledno kazal izpremembe v učiteljskem službovanju itd. Posebe pa opozarjamo še na nekaj članov. Dalmatinski profesor Juraj Božičević priporoča v obsežnejšem članku »Fotografijo kot neobvezen predmet v srednji šoli«, ki bi omogočil zmisel tudi za folklorista opažanja. Ker se tudi v Slovincih vprašanje poučevanja nemškega jezika ventilira, bo mnogokoga zanimal članek »O učenju nemškega jezika v srednjih in trgovskih šolah«. Knjižna naznanila so, kakor v vsaki številki, tudi v tem zvezku bogata. Mariborski profesor dr. Pivko ocenja Bulharjeve »Olimpijske igre v Stockholmu« in istega pisatelja. Igre za društva in šole. — Celjski profesor Rabaža poroča (empirično), kako vporablja mladež odmor med učnimi urami, profesor Vajda pa daje pregled razprav v letnih šolskih izveštjih na Slovenskem in v Istri 1912/13.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Krava klerikalnega poslanca pred sodiščem. Bivši deželni poslanec na katoliški podlagi g. Josip Dular v Jurka vasi je imel kravo, katere bi se rad iznebil. Ljudje so hoteli vedeti, da je bila krava bolna. Dular je dal poklicati »tirarcta« Rantelja iz Bučne vasi. Rantelj, pravzaprav Janez Viršek, je priprost kmet v Bučni vasi in se domišlja, da ima talent tudi za živinozdravnika. Naj bo temu že kakor hoče, on je zdravil poslančev kravo tako dolgo, da je ni — ozdravil. Poslanec Dular se je domislil, da je zanj najbolje, če tako kravo ljudje pojedjo kot zdravo meso od zdrave krave. Sel je in jo je ponujal mesarjem. Najpreje v bližini svojega doma, a ker je tam ni nihče maral, jo je ponujal še drugod. Zvedeli so za to znani prekupovalci iz bližine Novega mesta. Šli so v Jurko vas in kupili kravo, ki bi bila sicer vredna 30 kron, za 100 kron. Gnali so jo v mesto, ondaj spravili v hlev neke gostilne ter čakali drugega dne na kakega kupca. Dobili so nekega mesarja, kateremu so povedali, da je krava »divlja«, sicer pa, da je zdrava. Mesar jim je verjel in kravo kupil za 108 K. Komaj je ta mesar odšel, že je prišel tudi njegov konkurent v dotično gostilno. So mu rekli: Lojze, ne bo nič s kupčijo, krava je že prodana. He, se odreže ta drugi mesar, kaj za to, naj jo le ima, jaz ne pobiram take crkvine. Ta krava je v gošču bolna, pa še nekaj drugega ima tudi na sebi. Če bi Jurkovi ve-

dell, ne bi nihče prišel po meso. »To, kar smo dejali pod ušesa, je zvedel kupec krave in svojega konkurenta tožil, češ, da mu je isti javno očital, da kupuje crkvinu in jo kolje. Toženi mesar se zagovarja, da on ni rekel, da njegov konkurent pobira in kolje crkvinu, pač pa da je ta krava bila bolna. Od prič je le ena potrdila, da je toženi rabil izraz crkvinu. V ostalem pa je toženi poskusil nastopiti dokaz resnice in se je radi tega razprava preložila. Zanimivo je pri tem le to, kako je bivši poslanec, bivši ljudski zastopnik, postopal.

Političen proces za dedščino. Pred zagrebškim sodiščem se prične 11. t. m. glavna sodna razprava zaradi oporoke umrle Ivane Popović. Ta proces se vleče že več let. Tožiteljica je Tržčanka Minelli, ki trdi, da ima pravico do zapuščine. Tožba je naperjena proti zagrebškemu odvetniku dr. Teodoroviču, ki je predsednik srbske cerkvene občine, proti voditelju srbske tiskarne Podubskemu, proti gospej Milki Gavella in proti vpokojenemu podpolkovniku Akimu Kravacu, ki so obdolženi, da so pripravili umrlo Popovičovo ob njeno premoženje v znesku 300.000 K ter ponaredili potem oporo, v katerem zapuščila Popovičeva svoje premoženje srbskim zavodom. Afera je povzročila za časa protisrbske akcije bana barona Rauha veliko senzacijo. Obtoženci so bili tudi dalj časa v preiskovalnem zaporu. Opozicijski listi so vedno zatirjali, da je bila vsa afera inscenirana edinele v to svrhu, da se kompromitirajo Srbi. Da je afera v zvezi s političnimi razmerami, dokazuje okolščina, da se je prva preiskava vršila na zahtevo drž. pravdnštva. Pod dr. pl. Tomašičem pa so vso zadevo zopet prepustili privatni obtožiteljici, ki je tudi zdaj samostojno dvignila obtožbo. V procesu bodo tudi dunajski izvedenci oddali svoje mnenje glede rokopisov. V obtožbi se trdi, da je bila umrla Popovičeva žrtev srbske propagande. Prvima dvema obtožencema dozda niso mogli dostaviti vagila h glavni razpravi, ker nista v Zagrebu. Vsled tega se bo najbrže zazdal vršila razprava samo proti Gavelli in Kravacu.

Razne stvari.

* **Velik požar.** Iz Carigrada poročajo: V mestu Alašehir v vilajetu Smyrna je izbruhnil požar, ki je vpelel 150 trgovin in dve hiši. Škoda znaša 600.000 frankov.

* **Roparski napad.** Iz Munsterja poročajo: Pri Cösfeldu sta v nedeljo ponoči vlomila dva vlomilca v neko gostilno. Gostilničarjev oče je enega ustrelil, drugemu pa je s puškinim kopitom razbil lobanjo.

* **Ponarejalci denarja.** Iz Budimpešte poročajo: Policija je aretirala trgovca Jakoba Iszaka iz Pančove in dva njegova tovariša, ki so nameravali napraviti delavnico za ponarejevanje napoleonov.

* **Za ptice.** Iz Pariza poročajo: Na iniciativo trgovskega ministra bo ministrski predsednik in zunanji minister Doumergue takoj napravil pri vseh vladah potrebne korake, da se skliče mednarodna konferenca v varstvo redkih ptic.

* **Grozen samomor.** Iz Milana poročajo: 43letni privatni uradnik Fortunati v Livorni si je v hipni blaznosti s škjarjani iztaknil obe očesi, potem si pa je zabodel vilice v tilnik. Umirajočega so ga prepeljali v bolnico.

* **Veliko poverjenje.** Iz Petrograda poročajo: V tukajšnji banki je poveril neki nastavljenec 100.000 rubljev ter nato pobegnil. Med potoma je defraudant prosil bančnega ravnatelja brzojavno, naj ga ne ova-di, ker bi v tem slučaju izvršil samomor.

* **Nezgoda na morju.** Iz Hamburga poročajo: 3. t. m. ponoči je zadel parnik »Dollart«, ki je vozil olje iz Hamburga na Angleško, v parnik »Werner«. Parnik »Dollart« se je takoj potopil. Dva mornarja sta utonila, eden je bil teško ranjen, ostalo moštvo se je rešilo.

* **Prijeti roparji.** Iz Krakova poročajo: Tu so prijeli ruskega roparja Blukača in njegovega tovariša Maketoja. Oba sta priznala, da sta bila načelnika tolpe, ki ima na vesti okoli 20 umorov. Umorili so tudi policijskega komisarja Maklakova v Piotrkovu in več policijskih stražnikov.

* **Vstaja zamorcev v Kongu.** Iz Bruslja poročajo, da so se v portugalskem Kongu uprli zamorci. Uporniki so zažgali vse krščanske misijonske hiše ter umorili mnogo misijonarjev, ki so jih prej grozno mučili. Nekateri misijonarji so se rešili v belgijski Kongu. Portugiške čete, ki so nastopile proti upornikom, so bile premagane. Nekega zamorskega poglavarja so napravili za kralja.

Dne 5. maja 1914.			
Termia.			
Pšenica za maj 1914.	..	za 50 kg	12-22
Rž za okt. 1914	..	za 50 kg	9-86
Oves za oktobar 1914	..	za 50 kg	8-40
Koruza za maj 1914	..	za 50 kg	7-37
Koruza za julij 1914	..	za 50 kg	7-62

Darila.

Za dilaško podporno društvo »Domovina« so darovali meseca aprila: G. dr. Triller, odvetnik 30 K, gg. Maček, trgovec 6 K, Rožina, posestnik in Perdan, trgovec po 5 K; Klun, posestnik, dr. Pirc, odvetnik po 4 K; Skofova, modistka, dr. Fethich po 3 K; Žerjavova, posestnica; Zupanc, inženir; dr. Lavrenčič, dr. Lipold, Vidmar, trgovec; Reisner, profesor po 2 K; Zalarjeva, dr. Rusova, Bončar, obč. svetnik, Pečnik, oficijal, Tepina, živinozdravnik, Rohrman, trgovec, Sever, mesar, Mencinger, trgovec, Ažman, uradnik, Jug, profesor, Brce, profesor, Zotman, sod. svetnik, dr. Skoberne, Kajfež, sodnik, dr. pl. Grasselli, dr. Munda, Mejač, dr. Pestotnik, dr. Pretnar, Ribnikar, poslanec, dr. Mole, Breznik, profesor, Košir, Pustoslemšek, Šiška, Tome, Petek M., Petek J., Gregorka, Poher, Gomilšek, Vrstošek, Pirnat, Jakhel, Bežan, Janc, Schusterschitz vsi po 1 K; Potočnik, Mandeljc po 50 v; Seme, Brvar, Habunek po 40 v, Rebec, Jeras, Česni, Šircelj po 30 v.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. maja: Mihael Vrtačnik, delavčev sin, 4 leta, Strelška ulica 15.

Dne 3. maja: Marijana Krhin, užitninskega nadpaznika vdova, 65 let, Vegova ulica 6. — Ivan Kregar, posestnik, 43 let, Poljanska cesta 71.

Dne 4. maja: Alojzija Vidic, občinska uboga, 31 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 30. aprila: Apolonija Flere, delavka, 75 let. — Josip Nakrst, ubožec, 53 let. — Marija Hönigman, kajzarjeva žena, 63 let.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 738 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
4. 2. pop.	742-3	15-8	sr. vzsvzh	brezobl. jasno
9. zv.	741-2	11-4	sr. jvzh.	
5. 7. zj.	739-4	8-0	sr. svzh	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 10-06, norm. 12-5. Padavina v 24 urah mm 0-0.

Velik, stalen zaslužek!

Za prodajo lahko razpečavajočih reklamnih izdelkov, ki se rabijo vseprek, se iščejo povsod marljive in zgovorne osebe. Nobenega rizika. Za odgovor 10 h zn. Naslov: Reklame Universal, Kranj 20.

Spreten soboslikarski in pleskarski

pomočnik

se sprejme takoj v delo. Miro Vičič, sobni slikar in pleskar v Postojni. 1741

Stanovanja

z 3 in 4 sobami se oddaja za avgustov termin.

Več pove kamnosek, Vodnik, Kolodvorska ulica 32, Ljubljana.

Prav dobro ohranjen 20 HP

avtomobil

4/6 sedežnik, v brezhibnem stanju, se zaradi razmer prodaja za nizko ceno K 4000.—. 1751

Ogleda se lahko pri R. Worm, Mesni trg 9 v Ljubljani.

Kupim

glasbeni avtomat

(Orchestron) že rabljen ali pa iz druge roke. — Ponudbe direktno na moj naslov. Alojzij Rebec, trg. in gostilničar, Radehova vas pri št. Petru, Notranjsko. 1743

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je mnogoletni redni njegov član, gospod

Karel Karlinger

zasebnik

danes ob 6. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Pogreb boče v sredo, 6. maja ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti Poljanski nasip št. 8. na pokopališče k Sv. Križu.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin!

Ljubljana, dne 5. maja 1914.

Vsak dan svež
SLADOLED
in
ledena kava
se dobi v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

Zenske pri motitvah (zastajanju krvi) ne jemljejo kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Moje prijetno zauživalno, preizkušeno, z jamč. neškod. sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostov. zahv. pisma. Velika škatiša K 485 pošt. prosto. Diskr. dopušča dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83 Niederlausitz.
Na željo se dopušča in dunajski ali budimpeštanski razpoložljivi, zatorej carinske nepravilne izključene. 4661

Josip Majdič

Anuša Majdič roj. Sajovic

— poročena. —

1748

Kranj, 6. maja 1914.

Fellerjev rastlinski fluid z zn.

Odvračalno sredstvo proti vsakovrstnim zaradi vlažnosti, prepriha ali prehlajenja nastalim bolečinam nosi to varstveno znamko, ki jo tukaj kažemo, ne da bi delali nepotrebne reklame, nego da varujemo bralce zamene z ničvrednimi ponaredbami.

Mi cenimo vsebino te steklenice, ker smo se sami prepričali o izbornem, bolečine tolažečem, dobrodejnem učinku, zlasti pri revmatičnih in protinskih razmerah. Ako hočete tudi Vi izpoznati ta zdravilni vpliv, vprašajte zdravnika o porabi Fellerjevega fluida, ako ste n. pr. nahodni, hripavi, zaslezeni ali sicer indisponirani.

Vrlo osvežujoče, poživljuje, živce in mišice krepeče so masaže in vsakdanja umivanja s Fellerjevim fluidom z zn. „Elsafluid“. Resnično vredno truda, da se naroči poizkusna pošiljatev. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici 5 kron franko.

Ako si pokvarimo želodec, izgubimo tek, občutimo nekakšen gnus in nevrščnost, rabimo z uspehom Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. „Elsa kroglice“. 6 škatlic franko 4 krone. Oba izdelka dobimo pristna pri lekarnarju K. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Mirnašče).

Lepo zračno stanovanje

s 2 sobama, kuhinjo in pripadki, se odda takoj ali za avgust. Večerski pot št. 4, Ljubljana.

1734

Zemljemerta - asistenta

sprejme 1725

Ing. D. Guštinčič, Trst, Via Nuova 32.

Znanje italijanščine prednost.

Gostilna

s sobami za tujce na jako ugodnem prostoru ob železnici na Spodnjem Štajerskem, se da v najem.

Ponudbe pod „Gostilna/1711“ na upravn. »Slov. Naroda«. 1711

Iščem zanesljivega, spretnega in vojašine prostega

pomočnika

z vstopom dne 1. avgusta t. l. V hmeljski kupčiji izvežbani imajo prednost. Frane Oset, trgovina z mešanin blagom ter z deželnimi pridelki na Vranskem. 1730

Pivovarna v Lescah išče

zastopnike in potnike
za 1746
Kranjsko, Koroško in Primorsko.

Zdravilišče

GLEICHENBERG

Štajersko

Neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopl. Svetovno-slavni zdravilni vrelec (Emin vrelec, Konstantinov vrelec.) Pojasnila in prospekte pri zdrav. komisiji v Gleichbergu. Sezija: 15. maja do 30. septembra.

Posebna izdaja.

Lahko prehodis vse gore, lahko prehodis vse vode, priznal boš: „Palma-kavčuki“ najbolj varujejo noge!

„SLAVIJA“

„... vzajemne zavarovalne banke v Pragi. ...“
Rezervni fond K 60,700-720-18 — kapitalsno odloščeno in kapitalizirano K 120,000-304-25

Po velikosti druga največja zavarovalna družba v vseh slovensko-slovanke narodne uprave.

Vsa posredstva daja

čigar pismo se v

letnici, kmetijski list v

Gospodski ulici št. 12

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Podjetje zvezdnih tkanin

„Hermes“ v Ljubljani

Šelenburgova ulica 5, I. nadstropje

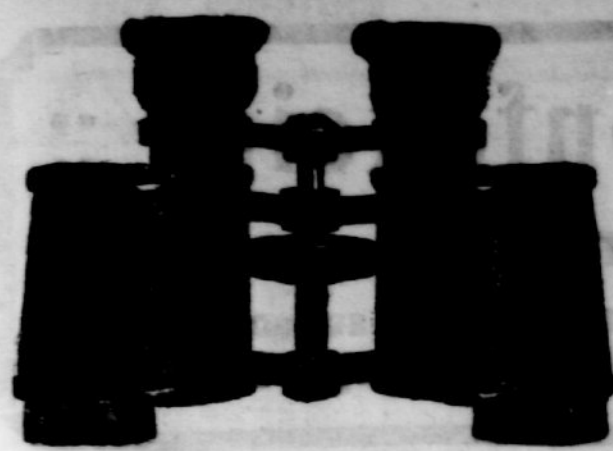
prodaja

vsako sredo in soboto

OSTANKE

raznega oblačilnega blaga za polovične cene. Ostanke prodajamo v kraje, kjer nimamo z trgovci zveze, tudi po pošti.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Priporoča se kot strokovnjak
Zahtevajte K. JURMAN = cenik. =
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
 Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in bližino, važno za dalekovidne.

Priporoča za pomladansko in letno sezono došle

Domache podjetje

Novosti!
 za damsko obleke, kostume, bluze, svilnatoga, volnenega in bombažastega blaga.

JANKO ČEŠNIK, Ljubljana

Lingarjeva - Stritarjeva ulica

opozarja na svoje veliko zalogo perila in blaga iz bombaževine, kakor jamičeno pristanijskega platna v vsaki poljubni širjavi. Različne preproge, jute, kokos, linolej, tapetiri.

Novosti!

Raznovrstnega

modnega sukna

za gospode.

Vzorci na ogled na razpolago in poštino presto.

Galanterist
 in
galanterijski potnik

boljše moči se sprejmeta takoj event. pozneje pod dobrimi pogoji.

Od dobrih strokovnjakov ponudbe se sprejemajo do 8. maja pod „Galanterist 190“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

Stanovanje

4 sobe s postranskimi prostori, Ljubljana, Stari trg šte. 30, se poceni takoj odda.

Poizvedbe pri hišnici.

Najfinejše rokavice

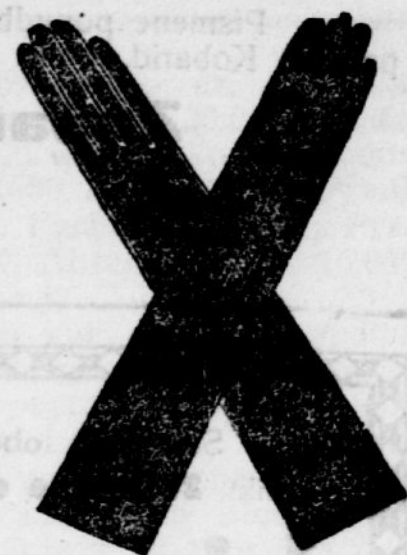
pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinjši kakovosti.

Za obila naročila se priporoča 895

Otilija Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in čumate v Trnovski ulici št. 23. 1786

Sprejme se prodajalka kruha.

Kje, pove upravništvu „Slov. Naroda“, 1723

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin belzam Rla Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 250 K. — emeny, Kaschau (Kassa) I., Post. 12, 736 Ogrsko. 628

Dva motorja

za električni obrat, eden 4, drugi 5 HP 300 voltov, eden popolnoma nov, se prodasta za vsako ceno pri

A. Trink, 1583
 Ljubljana, Linhartova ulica šte. 8.

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“
 Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. itd.

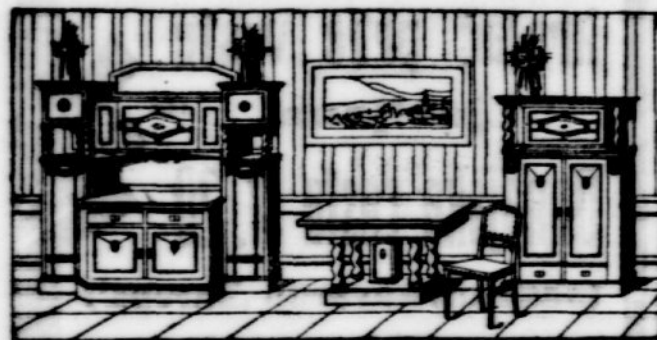
F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

!! Umetniške razglednice !!
 Priznana vedno novosti.
.. Pisemski papir ..
 v največji izbiri priporoča
Marija Tičar, trgovina papirja itd.
 Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
 Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba, orehov ali hrastov les
 K 350.—

Jamči se za solidno delo.

Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

ZA BIRMO!

Priporoča se turška

H. SUTTNER

Mestni trg 25

Ljubljana 4.

Nizke cene, solidna in dobra postrežba.

Lastna protokollirana tovarna ur v Švicl.

Tovarniška znamka „IKO“.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Nikeln. moške ure	od K	4-10	naprej
Srebrne „ „ „	„	7-80	„
14kar. zl. „ „ „	„	40—	„
Damske ure	„	7-90	„
14kar. zl. damske ure	„	20—	„
Srebrne verižice	„	1-80	„
14kar. zlate verižice	„	20—	„

Ceniki zastoj in poštine presto.

meblovani sobi

skupno, se takoj oddati. Lahko tudi ena soba z 2 posteljama. Poizve se v Križevniški ulici 5, II. nad.

otroških vozičkov

pri trdki
J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Lep lokal

v Spodnji Siški, ob glavni cesti pripraven za vsako trgovino

se odda takoj v najem.

Poizve se pri g. Stürnu, Spod. Siška št. 22. 1670

Restavracija s kavarno

se odda v večjem industrijskem trgu, kjer so tudi c. kr. uradi, sredi trga tik cerkve z velikim lepim lokalom, kegljiščem, vrtom itd. Istotam se odda tudi brivski lokal.

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“ pod „Kavarna/1713.“

Stranka brez otrok liče

stanovanje

za avgustov termin s 3 ali 4 sobami in drugimi pritliklinami. Vzame se le kje okrog gledališča ali v kaki vili okrog liceja.

Ponudbe poštni predal 89.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadeva-jočimi.

Trde vezan 5 K 80 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER**:: Konfekcija ::****za dame in deklice**

bluze, modno blago, sukno, platno, garnituro, preproge, šerpe, rute, pletl.

Razglas.

Podpisano županstvo objavlja tem potom

1698

da se odda prezidava, kakor poprava občinskih vojašnic v Kobaridu, dražbenim potom.

Načrti in vsa druga pojasnila so na ogled v občinski pisarni do 15. maja t. l., med dopoldanskimi uradnimi urami.

Delo je cenjeno na 40.000 K.

Pismene ponudbe je vložiti do 15. maja t. l. s 5% varščino na županstvo Kobarid.

Zupanstvo trga Kobarid

dne 30. aprila 1914.

Miklavc
župan.**Lep trgovski lokal**

se odda na najboljšem prostoru v velikem industrijskem trgu. Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod »ef. 50/1714«.

Proda se skoro novo

KOLO.

Poizve se v upravnistvu »Slov. Naroda«.

1735

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 340

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarne »Europa«)

:: se priporoča ::

Zaloga angleškega blaga.

Zalut klehki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se
solidna tvrdka**modni salon**

damskih in otroških slamnikov v najnovejših oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.

Marija Götzl Ljubljana,

Židovska ulica šte. 8.

Znana naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Opreme moškega perila.

Specialna trgovina

za najboljše perilo za gospode po meri

Anton Šarc

lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana Selenburgova ulica 5 Ljubljana

Vedno novosti v barvastem zefiru, batistu in panama blagu, žepnih rut, nogavic, kravat, ovratnikov in manšet.

Opreme moškega perila.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da bodem letos o priliki 25letnice obstoja svoje tvrdke prodajal

birmanska darila

kakor ure, verižice, obeske, prstane, uhane i. t. d.

po znatno znižanih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „JUP“.

Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

LUD. ČERNE

juvelir in trgovec

LJUBLJANA, Wolfova ulica šte. 3.

Trgovina s specerijskim blagom.

Na drobno in na debelo.

A. ŠARABON, Ljubljana.

Na drobno in na debelo.

Glavna zaloga rudninske vode.Apenta.
Fran Jožefova.
Friedrichschalska.
Herkules.
Kunyadi Janoševa.
Pöllna.
Rakozijeva palma.Saratica.
Šternov.
Zaječiška (Seidschitzer).
Bilinska slatina.
Bonifacijev vrelec.
Contrexéville.
Emška Kränchen.Fachinška.
Francovovarski Natalijin
vrelec.
Gieschbelska slatina.
Gleichenberški vrelec.
Guberska srebrenica.
Hallska jedova voda.Karlovovski vrelec.
Kronderfski Štef. vrelec.
Levice, (močna in lažja).
Marijnovovski vrelec.
Prehlavška slatina.
Radinski zdravilni vrelec.
Radinski Gizelein vrelec.Rogaška slatina.
Donati-vrelec.
Styria-vrelec.
Roncegno.
Salvator.
Selter (kraljevski).
Vita-vrelec.Vichy.
Wildunški Helenin vrelec.
Darkavska jedova sol.
Karlovovarska vrečeva
sol v kristalih ali v prašku.
Mattonijeva močvirna
sol.

1697

Velika pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.Zaloga špirita in vsakovrstnih
žganih pijač.**Zanesljivo blago! Nizke cene!**

Razne zanesljivo idočne ure, krasne verižice, obeske, uhane, cvratne verižice in vsa druga primerna darila za

BIRMO

kupiš najceneje in najboljše

pri

Prešernova ulica 1.

F. ČUDEN